

vergadering **C119 – ECO15**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 2 februari 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de realisatie van de Competentfiches - 905 (2011-2012)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de werking van de werk@teliers en de stedelijke jeugdwerkloosheid - 838 (2011-2012)	5
Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over begeleiding op de werkvloer - 906 (2011-2012)	9
Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de resultaten van de bijsturing van het systeem van de opleidingscheques - 951 (2011-2012)	11
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de impact van de federale hervormingen en de regionalisering op het Vlaamse arbeidsmarktbeleid - 917 (2011-2012)	
Vraag om uitleg van de heer Chris Janssens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de impact van de uitvoering van het federale regeerakkoord op het Vlaamse arbeidsmarktbeleid - 957 (2011-2012)	14
Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de impact van het federale beleid op het Vlaamse activeringsbeleid ten aanzien van 50-plussers - 852 (2011-2012)	
Vraag om uitleg van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de uitbreiding van de systematische aanpak van werkzoekenden tot 58 jaar - 975 (2011-2012)	18
Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de detectie van discriminatie bij de aanwerving van werknemers - 953 (2011-2012)	24
Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de arbeidsmigratie in Vlaanderen - 985 (2011-2012)	26

■

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de realisatie van de Competentfiches - 905 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Voorzitter, minister, collega's, op de rondetafel 'De lerende Vlaming - actief ouder worden' werd gewezen op het belang van het bewustmaken van jongeren van hun talenten en competenties. Dat is overigens ook de rode draad in de beleidsbrief. In dat verband werd bijvoorbeeld ook de C-stick ontwikkeld.

Minister, de databank Competent heeft de bedoeling om in de toekomst de beroepscompetentieprofielen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Cobra-fiches van de VDAB volledig te vervangen. Men werkt al jaren aan die beroepscompetentieprofielen. Elk jaar worden een aantal beroepsprofielen gerealiseerd. Dat gaat vooruit, maar eigenlijk vrij langzaam. Uiteindelijk zou Competent moeten toelaten om sneller profielen en standaarden te maken en te actualiseren, en tegelijk de hele Vlaamse arbeidsmarkt te dekken. Momenteel wordt in dat kader door de VDAB en de SERV volop gewerkt aan de Competentfiches. In dat kader hebben we ook een bezoek gepland aan het opleidingscentrum in Zeebrugge.

Er is in het verleden wat vertraging geweest. Er moet een draagvlak gecreëerd worden, omdat al die sectoren tot nog toe vrij zelfstandig gewerkt hebben rond hun eigen specifieke competenties. De communicatie ten aanzien van de sectoren loopt al een tijd, maar wordt door de SERV geïntensifieerd. Daarin passen ook de infosessies van de VDAB en dergelijke meer.

In uw beleidsbrief 2012 vermeldt u als concrete doelstelling de realisatie van 350 Competentfiches tegen eind 2011. Op mijn schriftelijke vraag van 8 november vorig jaar antwoordde u echter dat er een 250-tal van de 600 geplande fiches gerealiseerd zijn. Er zullen ook nog verbeteringen moeten worden aangebracht aan de al gepubliceerde fiches op basis van de feedback die wordt gegeven.

Minister, wat is de timing om de achterstand in het opstellen van fiches weg te werken? Wat is de oorzaak is van de nieuwe vertraging? Hoe kan die in de toekomst vermeden worden? Hoe wilt u met de sectoren samenwerken bij de uitbouw van Competent? Kunnen de sectorconvenanten daarbij als hefboom worden gebruikt? Kreeg u feedback van de verschillende stakeholders op het infomoment van december vorig jaar? Wanneer denkt u dat Competent volledig operationeel zou moeten zijn?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Laurys, er is eigenlijk zo goed als geen achterstand. Midden november zaten we inderdaad aan 250 fiches, maar op 15 december hadden we er 335. Hoe komt dat? Het opstellen van die fiches is een heel proces, met veel overleg en zo meer. Vaak krijg je dan ineens een stroom van fiches die afgerond worden. Dat is precies wat is gebeurd tussen midden november en midden december. We zitten nu al boven de 340. Dat is nog een kleine achterstand van 10 fiches, maar eigenlijk is dat geen achterstand meer. Ik denk dat we daar goed zitten.

De sectoren hebben een heel belangrijke rol bij het uitbouwen en verankeren van Competent. Ik hoef het belang ervan nauwelijks te benadrukken: het helpt de werkgevers om de juiste mensen te vinden en het helpt werkzoekenden om beter hun competenties in kaart te brengen. Het past helemaal in de visie die we hier in de commissie al vaak hebben besproken. We willen het ook gebruiken voor de opmaak van beroepskwalificaties, zodat ook het onderwijs- en opleidingsaanbod meer competentiegericht kan gebeuren en meer afgestemd wordt op de werkelijke vragen van de arbeidsmarkt.

Wij moeten daarbij een beroep doen op de expertise van de sectoren voor het ontwikkelen en valideren van de beroepscompetentieprofielen in Competent. De SERV heeft al een communicatiemoment georganiseerd, naast het lanceringsevent van 16 december, om het belang en het nut van Competent nog eens te onderstrepen. Ook in de toekomst blijft een open en transparante communicatie vanuit de SERV met de sectoren zeker een aandachtspunt.

Een andere hefboom om het draagvlak voor Competent te vergroten, zijn inderdaad de sectorconvenanten. In de huidige generatie sectorconvenanten was reeds bij een aantal sectoren het engagement ten aanzien van Competent opgenomen. We starten ook met nieuwe onderhandelingen voor het komende jaar, en ook daar zullen we er zeker de nodige aandacht aan besteden. Zeker voor de volgende sectorconvenants 2013-2014 zullen wij aandringen op het engagement van de sectoren ten aanzien van Competent.

Bij de lancering van Competent was de meeste feedback positief, maar er was ook hier en daar een kritisch geluid te horen. Het positieve is dat de sectoren nu beter de meerwaarde van Competent zien, zeker in combinatie met de competentiegerichte matching die de VDAB uitwerkt. Enkele sectoren lieten op het event echter ook horen dat zij eigenlijk liever verder zouden werken met hun eigen competentieprofielen. De SERV-voorzitter heeft op het event nogmaals toegelicht waarom aan bepaalde bedenkingen van sectoren niet tegemoet kan worden gekomen. Als je werkt met competenties, heb je nood aan één competentiestandaard, die dan ook toelaat om een uitwisseling te doen van data in het kader van zo'n geautomatiseerde arbeidsmarktdienstverlening en matching.

Kenmerkend hieraan is dat deze webbased is en competenties bevat die over de sectoren heen worden gedefinieerd. Als we met competenties werken, hebben we veel beter zicht op de mogelijkheden. Iemand met competenties A kan in sector A terecht, maar misschien ook in sector B. U kent mijn voorbeeld, de oud-elektromechaniciërs van General Motors bleken meer dan 80 procent van de competenties te hebben die nodig zijn om zonnepanelen te plaatsen. Dat kan alleen als we alles op dezelfde manier in kaart brengen en inschalen. Dan pas kunnen we vergelijkingen maken en webbased gaan werken. Dan pas kunnen we de zaken sectoroverstijgend aanpakken. Daarom zullen we niet ingaan tegen sectoren die met hun oude eigen competentieprofielen zouden blijven werken. Ik begrijp uw vraag wel natuurlijk.

De SERV werkt, in samenwerking met de VDAB, in 2012 aan het volledig opvullen van het systeem Competent tegen het einde van het jaar.

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: We gaan niet vitten over tien profielen. Het gaat om het algemeen concept. Aan de andere kant, kwaliteit is ook belangrijk. Het heeft geen zin om de cijfers te halen en achteraf een instrument te hebben dat niet bruikbaar is. Die sectoren zijn belangrijk. Ik weet niet of het interprofessionele orgaan van de sociale partners daarbij betrokken is. Ik weet uit ervaring dat ze meer met die dingen bezig zijn dan de sectoren omdat die vrij eng gericht zijn op hun beroepsprofielen.

We zijn in Diest ook bezig met een loopbaantraject uit te werken. We hebben een beroep moeten doen op deskundigheid om al die profielen compatibel te maken. De attitudes en de talenten die men nodig heeft, moeten vergelijkbaar zijn. Men maakt dat vanuit één dienst, één sector. De vraag is hoe men dat kan vertalen, hoe men ervoor kan zorgen dat men dezelfde taal spreekt in de verschillende zaken. Het moet op elkaar worden afgestemd. Dat is logisch, maar ik weet dat men soms smal geprofileerd in een domein zit. Ik doe u de suggestie om interprofessioneel overleg te plegen.

Is er een verslag van het infomoment?

Minister Philippe Muyters: Ik zal dat nagaan. Als het bestaat, zal ik het ter beschikking stellen van de commissie. Ik heb het mondeling gekregen.

De heer Jan Laurys: Is er voor de EVC's ondersteuning vanuit de Inspectie Onderwijs? Of van het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV)? Zijn zij hierbij betrokken?

Minister Philippe Muyters: Ik kom straks nog terug op de EVC's.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de werking van de werk@teliers en de stedelijke jeugdwerkloosheid - 838 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Voorzitter, we hebben de werk@teliers al een paar keer besproken, ook naar aanleiding van de beleidsbrieven. Ik had dit ingediend als een interpellatie, maar dat werd afgewezen omdat we het er tijdens de bespreking van de beleidsbrieven al over hebben gehad. Ik snap het niet goed. We hebben het er inderdaad over gehad: als Gent afgehaakt heeft, moeten we dat onderzoeken. We kunnen dat moeilijk een echte bespreking noemen. Het is niet uw schuld, minister, dat mijn interpellatie werd afgewezen.

De voorzitter: Nee, dat is mijn schuld. Maar uw vraag om uitleg is wel geagendeerd en u mag ze nu stellen.

Mevrouw Güler Turan: Het heeft weinig zin om alle cijfers nog eens te herhalen. We kennen de problematiek. Er zitten 13.458 jongeren in de wachttijd. Maar liefst 7 procent van de niet-werkende werkzoekenden onder de beroepsbevolking zijn jongeren in de steden.

Als remedie hebben we de werk@teliers opgericht waarbij jongeren praktische ervaring kunnen opdoen. De samenwerking tussen de grootsteden en privépartners stond daarin centraal. Ik heb horen vertellen dat de stad Gent afgehaakt heeft. Ik denk dat dat bevestigd werd. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Neen? Nochtans had de schepen dat bevestigd. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Misschien lijkt het alleen maar alsof Gent heeft afgehaakt. Ik had gehoord dat Gent als partner had afgehaakt, maar dat het project met de andere partners ... *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Oké, de stad heeft afgehaakt. Als het project nog bestaat, welke partners dragen het dan?

Ik veronderstel dat u intussen meer cijfers hebt over de werk@teliers. Volgens het middenveld bereiken ze hun doelstelling niet. Ik heb hier cijfers van enkele maanden terug: in Antwerpen werkten van de 264 jongeren die door de VDAB werden toegeleid maar 74 jongeren het traject af. Dit aantal is nog steeds ver verwijderd van het streefcijfer van duizend jongere werklozen die een job moesten krijgen.

Klopt het dat de stad Gent heeft afgehaakt? Is het project daardoor volledig in het water gevallen of is het voortgezet met overblijvende partners? Zo ja, welke partners zijn dat? Als de stad heeft afgehaakt, wat betekent dat dan voor het project? De combinatie van stad en privépartners was belangrijk.

Zullen we, zonder de stad, nog kwantitatief en kwalitatief de doelstellingen kunnen behalen die we voor ogen hadden? Hoe verloopt het project in Antwerpen en in de mijnregio? Hebt u al een lijst van toegeleide en begeleide jongeren per regio? Hoeveel zijn er effectief naar werk begeleid?

Dat is natuurlijk een tweede fase. In een eerste fase hadden de mensen het gevoel dat de toeleiding door de VDAB niet op gang kwam. Ik begrijp dat dit in het begin moeilijk is. Maar zij zeggen dat dit op dit ogenblik nog altijd niet is zoals het zou moeten. Liggen de resultaten, de cijfers die u mij zo dadelijk zult geven, in de lijn van de verwachtingen? Hoe beoordeelt u de werk@teliers tot nu toe? Dit is uiteraard geen eindevaluatie, maar we zijn toch al meer dan een jaar bezig. Tijdens de bespreking van de beleidsbrief bleek dat u verrast was. Als dat zo is, moeten we tijdig bijsturen. Vindt u dat het tijd is om een aantal aanpassingen, aanvullingen of wijzigingen door te voeren om de werkloze jongeren effectief naar een job te kunnen begeleiden?

Ik vernam dat er in het loopbaanakkoord, dat er nu zou zijn, ook een luikje aan jongeren is gewijd. Ik neem aan dat we daarover, in het kader daarvan, nog zullen spreken.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Minister, een van de twee prioriteiten in het pas afgesloten loopbaanakkoord is het remediëren van de ongekwalificeerde uitstroom. Dat de sociale partners daar een topprioriteit van maken, toont aan dat deze problematiek dringend is. Het is noodzakelijk dat we over performante instrumenten beschikken om dit te remediëren. De vraag is wat er schort. Zijn het de jongeren in kwestie, die de werkervaring te weinig waardevol vinden? Waren de private partners misschien niet tevreden over de jongeren in kwestie? Of schort er iets aan de begeleiding van de VDAB?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik wil vooraf zeggen dat er hier nogal rap wordt geëvalueerd. Mevrouw Fournier, u vraagt wat er schort. Maar ik wil in mijn antwoord toch eerst zeggen wat en hoe. Een nieuw project brengt altijd risico's met zich mee. Er is altijd een opstart. En het kan altijd zijn dat een project waarvan je denkt dat het een goed project is, in de praktijk wat minder is.

De stad Gent was in het project vertegenwoordigd door de partner JES. Deze partner haakte af omdat hij te weinig toeleiding had. De twee andere organisaties, Groep Intro en Randstad, die ook in Gent werken, namen na overleg met JES de resterende trajecten over. In Gent wordt dus nog altijd voortgewerkt met de werk@teliers. Daarom verbaasde het mij dat u mij de indruk gaf te veronderstellen dat er in Gent niets meer gebeurde.

Antwerpen is een actieve partner in deze projecten. Bij de indiening van de offertes heeft de stad de twee partners ondersteund bij het verzamelen van de intentieverklaringen van de bedrijven. De stad is aanwezig bij de maandelijkse vergaderingen van de stuurgroep. De stad organiseerde een voormiddag voor werkgevers om de werk@teliers bekend te maken. De stad onderzoekt hoe ze de initiatieven kan ondersteunen, bijvoorbeeld om door het oprichten van een website de werk@teliers bekend te maken bij de werkgevers. In Antwerpen is de samenwerking dus zeer goed verlopen.

De gemeenten in de mijnregio zijn als partner niet betrokken. Hier trekt de VDAB het geheel.

Werk@telier is een oproep van het Europees Sociaal Fonds (ESF) en loopt in 2011 en 2012. Eind december 2011 had de VDAB 976 werkzoekenden toegeleid naar de aanbieders. Daarvan zijn er 778 gestart. Eind december waren er daarvan nog 337 bezig in een werk@telier. Om de uitstroom naar werk te meten, nemen wij de uitstroom na drie maanden na afloop van de actie. Eind december 2011 konden maar 232 jongeren gemeten worden. Er waren er dus maar 232 die al drie maanden gestopt waren in het werk@telier, die ooit waren gestart in het werk@telier. Het is niet gemakkelijk, maar ik denk wel dat u begrijpt wat ik bedoel. Van die groep 232 zijn er 81 uitgestroomd naar werk.

In de ESF-oproep hebben we voorzien dat over de twee jaar tweeduizend jongeren aan een werk@telier zouden kunnen deelnemen. In het eerste jaar van het project hebben we zeker enkele kinderziektes gekend. Ik zei het daarnet al: een nieuw project vraagt inwerking. In dat

eerste jaar is de VDAB erin geslaagd om bijna duizend werkzoekenden toe te leiden. Er zijn echter een aantal toegeleiden die niet starten. Dat kan om allerlei redenen zijn. De beste reden is dat ze al werk hebben gevonden. Maar er zijn er ook die afhaken. Op de 976 hebben er 140 afgehaakt. Op basis daarvan weten we nu ook dat de VDAB er, bovenop, meer dan duizend zal moeten toeleiden om er uiteindelijk tweeduizend aan de actie te laten deelnemen.

Om een uitspraak te doen over de effectiviteit van de werk@teliers lijkt het mij nog vroeg. Een werkzoekende kan tot zes maanden opgenomen zijn in een atelier en de uitstroom wordt pas gemeten drie maanden na het beëindigen van de acties. Na het eerste jaar van de actie zijn de resultaten nog te partieel om echt sluitende uitspraken te doen.

Ik wil zeker niet ontkennen dat de eerste aanwijzingen voor mij niet echt hoopgevend zijn. We kunnen al 232 jongeren meten en maar 81 zijn naar werk uitgestroomd. We kunnen er toch vragen bij stellen, als maar iets meer dan een derde van de jongeren na drie maanden aan het werk is.

Bij de lancering van de ESF-oproep stelden we als doelgroep de bemiddelbare jongeren die omwille van de crisis niet aan het werk zijn. In de cijfers van de werkzoekenden van het voorbije jaar zien we dat het aantal werkzoekenden jonger dan 25 jaar met 9,4 procent is gedaald. Het laat zich dan ook raden dat in eerste instantie de plaatsbare jongeren al aan het uitstromen zijn. Voor de groep jongeren die nu nog werkzoekende zijn – en de laatste cijfers zijn natuurlijk iets minder optimistisch, wat ook te maken heeft met een wijziging van de statistiek – is waarschijnlijk meer ondersteuning nodig dan wat nu in de werk@teliers wordt geboden. Dat moeten we verder opvolgen, om het efficiënt te houden en efficiënter te maken.

Mevrouw Güler Turan: Minister, ik weet dat u net als ik uw best doet. Ik volg het op vanuit het parlement. We willen alle mogelijke instrumenten uitproberen om toch een moeilijke groep jongeren op te vangen, die in eerste instantie al een ongekwalficeerde uitstroom hebben, daar gaat het eigenlijk om. Eén derde, ik heb er geen goed gevoel bij. U geeft het ook een beetje aan.

De stad Antwerpen heeft een heel actieve rol gespeeld. Ze zeggen dat ze zelf een beetje moeten zoeken en zelf ook budgetten proberen vrij te maken voor de website enzovoort. De stedelijke jeugdwerkloosheid is frappant. Procentueel gezien zal dat niet minder zijn in de stad Gent. Het baart me zorgen. Ik wil er het fijne van weten waarom de stad Gent dat niet heeft getrokken. U zegt dat het via JES was, maar de belangrijkste partner vanuit het stedelijk niveau heeft afgehaakt. Elke opstart is moeilijk, maar dat wisten ze op voorhand. Waarom hebben ze zo snel afgehaakt? Er is misschien een oorzaak die we moeten wegnemen. Ik ben heel benieuwd naar het antwoord op die vraag, om tijdig te kunnen bijsturen.

Minister, u zegt dat het nog te partieel is, maar niet hoopgevend. Ik volg u daarin. We hebben nu de eerste signalen: de toeleiding is niet goed gelopen, een stad haakt af, via een andere partner wel, en u zegt dat het niet hoopgevend is. Ik wil het niet te negatief formuleren, maar het is ook niet positief. We kunnen niet wachten tot volgend jaar wanneer we alle cijfers hebben, maar dat gaat u ook niet doen. U gaat meteen verduidelijken wat u van plan bent.

Minister Philippe Muyters: Uiteraard. Ik heb van de stad Gent te horen gekregen dat ze hebben afgehaakt omdat er te weinig toeleiding was. U hebt wellicht gelijk dat we daarop wat dieper kunnen ingaan, om meer details te krijgen. Maar daar zijn nog altijd twee partners actief aan het werk. Laat maar voortdoen dus.

Of we het werk@atelier daarna verder moeten bestendigen, weet ik helemaal nog niet. Aangezien er een daling is van 9,2 procent in de jeugdwerkloosheid, moeten we kijken of het instrument moet worden aangepast. Daarmee ben ik het eens. Ik ben het ook helemaal eens dat dit niet het enige is. Mevrouw Fournier heeft daarnet al verwezen naar elementen van het loopbaanakkoord. Ik heb zelf uitdrukkelijk gevraagd aan de partners om een accent te leggen voor de grote steden. We zijn met de sociale partners nu in de fase van afronding. Dan wordt het omgezet in acties met sectoren, steden en dergelijke. We zitten niet stil.

Dit is één instrument, dat we proberen. Ik zeg helemaal nog niet dat ik het opgeef. We doen verder en schaven bij waar we kunnen, daarvoor wachten we niet tot het einde. Maar ik durf nu niet te zeggen dat dit succesvol is en we het sowieso na twee jaar voortzetten. Om positief of negatief een oordeel te geven, is het te vroeg. Eén, we schaven bij waar we kunnen en twee, ook andere instrumenten worden gebruikt in het kader van het loopbaanakkoord.

Mevrouw Güler Turan: Wij zijn ook heel benieuwd wat er uit dat loopbaanakkoord zal komen voor de jeugdwerkloosheid. We zullen nog even moeten wachten. Ik volg u, minister. Ik zeg ook niet dat we dit moeten afschaffen. U zegt dat we moeten bijschaven waar nodig. Daarmee zou ik niet te lang willen wachten. Bent u er nu mee bezig? Oké. Met wat u nu heeft bent u het dus grondig aan het bekijken. Wanneer en hoe mag ik daarover nog informatie verwachten?

Minister Philippe Muylers: Wij doen dat permanent. Ik kan hier elke maand komen zeggen hoe ver het staat, maar dat lijkt me niet erg zinvol. Wij wachten niet tot er een vraag is om te kijken hoe we moeten bijschaven. We doen dat continu. Ik stel voor dat u binnen enkele maanden nog eens schriftelijk of mondeling de stand van zaken vraagt.

Mevrouw Güler Turan: Dat is goed. We kunnen nu misschien zeggen dat de jeugdwerkloosheid daalt, maar onderweg van Antwerpen naar Brussel heb ik vandaag lang genoeg in de file gezeten om te horen welke jobs allemaal worden geschrapt. We moeten ad rem reageren en het stipt opvolgen.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Voorzitter, ik heb snel een rekensommetje gemaakt. Misschien was mijn eerste vraagstelling wat cru. Uit de cijfers blijkt echter dat 976 mensen zijn toegeleid en dat slechts 778 mensen zijn gestart. Dat betekent dat een vierde nog voor de start afhaakt. Dat lijkt me redelijk veel. Nu zijn er nog 337 bezig. Er zijn er 232 afgerond en er zijn er 209 gestopt. Het gaat dus om een vierde van alle mensen die zijn gestart.

Minister Philippe Muylers: Dat klopt niet. De 232 afgeronde dossiers hebben betrekking op mensen die al drie maanden zijn uitgestroomd. Mevrouw Fournier telt de mensen die minder lang dan drie maanden zijn uitgestroomd bij de mensen die zijn gestopt. Dat het werk in het werk@telier is afgerond, betekent dat die mensen misschien aan het werk zijn. We meten dat echter nog niet. We meten pas na drie maanden wie aan het werk is.

Mevrouw Martine Fournier: Dat betekent dat een gedeelte van die groep van 209 mensen misschien een of twee maanden geleden is begonnen werken.

Minister Philippe Muylers: Het gaat om de manier waarop we naar de uitstroom kijken.

Mevrouw Martine Fournier: Aangezien dat pas na drie maanden gebeurt, kunnen we de exacte uitval niet meteen kennen.

Minister Philippe Muylers: Er is een reden waarom we het op die manier doen. Dat iemand werk vindt, betekent niet dat hij ook duurzaam werk vindt. Het is eveneens mogelijk dat iemand niet onmiddellijk werk vindt, maar dankzij het werk@telier eventueel in de richting van werk kan worden begeleid. Daarom bekijken we de uitstroom pas na drie maanden.

Mevrouw Martine Fournier: Minister, dit betekent dat u op de rest van die groep van 778 mensen eigenlijk geen exact zicht heeft.

Minister Philippe Muylers: De meting slaat slechts op 232 van de 778 betrokken mensen. Het verschil tussen beide cijfers komt pas drie maanden na het vertrek uit het werk@telier in de statistieken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over begeleiding op de werkvloer
- 906 (2011-2012)**

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Voorzitter, deze vraag om uitleg is eigenlijk bedoeld om een stand van zaken te krijgen. Tijdens de bespreking van de beleidsbrieven zijn we al op dit onderwerp ingegaan. De beleidsbrieven van minister Muyters en minister Van den Bossche besteden tamelijk veel aandacht aan de individuele benadering van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit is op zich een positief gegeven.

Wat de sociale economie betreft, beschikken we al over de conceptnota 'Maatwerk in het kader van de collectieve inschakeling'. De ontworpen ondersteuningsmodules zijn enigszins op de Europese regels gebaseerd en passen in het Vlaams werkgelegenheidsbeleid. In de conceptnota staan alle maatregelen opgesomd. Het gaat dan om de opleiding op de werkvloer, de begeleiding op de werkvloer, de loonpremie in functie van de afstand tot de arbeidsmarkt en de aanpassing van de werkplek of arbeidsomgeving.

We noemen dit het werkondersteuningspakket (WOP). Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt krijgen een rugzakje met subsidierechten mee. Ze kunnen hiermee naar de werkgever stappen. De werkgever kan een onderneming in de sociale economie of een regulier bedrijf zijn.

De VDAB maakt een inschatting van de individuele noden, gaat na of er sprake is van een arbeidsbeperking en beslist ook welk ondersteuningspakket nodig is om een duurzame inschakeling tot stand te brengen. We noemen die inschatting de indicering.

Er is een akkoord afgesloten om een onderscheid te maken tussen de collectieve inschakeling, met minstens vijf voltijdse equivalenten, en de individuele inschakeling. De collectieve inschakeling valt onder de bevoegdheid van de minister van Sociale Economie. De individuele inschakeling valt onder de bevoegdheid van de minister van Werk.

Het nieuwe decreet betreffende het maatwerk is bedoeld om een doorstroming van de sociale economie naar het beleidsdomein Werk te creëren. Dat is niet vanzelfsprekend. Volgens mij geloven heel wat bedrijven in de sociale economie niet in deze doorstroming. Bovendien willen ze hun beste mensen binnen hun eigen projecten houden. Dit is op zich contradictorisch.

Ik veronderstel dat iedereen het erover eens is dat de doorstroming behouden moet blijven en dat in de nodige ondersteuning op de werkvloer moet worden voorzien. Dit vereist een samenwerking tussen de minister van Sociale Economie en de minister van Werk. Tijdens de bespreking van de beleidsbrief hebben we gesteld dat er nog heel wat werk aan de winkel is om op 1 januari 2014 effectief van start te kunnen gaan.

In oktober 2011 heb ik een schriftelijke vraag gesteld over de tewerkstellingsmatrix. De minister heeft toen verklaard dat de oefening was gestart om de verschillende kaders met betrekking tot de begeleiding op de werkvloer te optimaliseren. Hij wilde rekening houden met de vrij strikte Europese regelgeving. Hij bracht de verschillende maatregelen en hun financiering in kaart. Eind 2011 zou hij over de resultaten beschikken.

Minister, zijn die maatregelen en hun financiering ondertussen allemaal in kaart gebracht? Kunnen we eventueel inzage in dat overzicht krijgen? Welke conclusies trekt u zelf uit deze oefening? Betekent dit dat de bestaande maatregelen zullen worden hervormd? Wat is hiervoor eventueel de timing? Het indiceringsinstrument dat de VDAB moet ontwikkelen om de afstand tot de arbeidsmarkt te beoordelen en de toekenning van de ondersteuningsmaatregelen lijken me heel belangrijk. Een punt dat tegenwoordig de actualiteit haalt, is de bijzondere begeleiding van 50-plussers, die overigens ook in de beleidsnota staat vermeld.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, de verschillende maatregelen, de opleiding op de werkvloer, de begeleiding op de werkvloer, de loonpremie en de aanpassing van de werkplek en de arbeidsomgeving, zijn beleidsmatig effectief in het stramen van de tewerkstellingsmaatregel met de vier modules geplaatst. We werken die matrix nu uit. Dit wordt afgestemd op het beleid van minister Van den Bossche.

Wat de timing betreft, heb ik met minister Van den Bossche afgesproken dat we eerst het collectieve gedeelte uitwerken. Dat lijkt me belangrijk en logisch. Het individuele gedeelte volgt nadien. Dat lijkt me de juiste volgorde.

Ten gevolge hiervan zal de financiële oefening met de betrekking tot de individuele inschakeling pas in de loop van 2012 worden gemaakt. We willen immers eerst de collectieve inschakeling afronden. Zodra die oefening is gemaakt, zal ik de resultaten aan de commissie overmaken. De heer Laurys zal hier zelfs niet om moeten vragen.

De indicering van de doelgroep vormt een essentiële stap. Nieuw is dat we van een categoriaal beleid afstappen. We willen de ondersteuning op maat aanbieden. De VDAB moet een individuele inschatting van de competenties en van de afstand tot de arbeidsmarkt maken. Op basis van een advies van de VDAB over elk van de modules zullen we het werkondersteuningspakket, de rugzak die iedereen kan meekrijgen, met ondersteuning vullen. Via een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) volgen we dan de voortgang van de acties op, of de rugzak juist is gevuld, verder moet worden gevuld, of er iets uit de rugzak kan wegvallen enzovoort.

U begrijpt dat een indicering tijdsintensief is. Bijgevolg moeten we efficiënt te werk gaan. Het kan niet de bedoeling zijn om alle werkzoekenden meteen van de eerste dag door een batterij van testen te jagen. Hiervoor gebruiken we een aantal knipperlichten. Dat kan bijvoorbeeld een werkzoekende zijn die al in begeleiding is geweest, maar er niet in slaagt om werk te vinden. Daarvan proberen we dan de afstand naar de arbeidsmarkt beter in te schatten en die sturen we dan door een batterij testen om zijn rugzak beter te bepalen. Zo zullen wij ten aanzien van efficiëntie de indicering en de afstand tot de arbeidsmarkt versterken.

We hebben ervoor gekozen om de VDAB hierbij de vrijheid te geven om te kiezen welke concrete instrumenten of testen ingeschakeld moeten worden om de indicering mogelijk te maken. Ze kunnen daarvoor eventueel een beroep doen op gespecialiseerde partners. Ik geef het voorbeeld van de MMPP-trajecten (medische, mentale, psychische of psychiatrische problemen) waar dat ook gebeurt. Het is in elk geval niet de bedoeling om de screening van een wit blad te laten starten. We willen dat de VDAB als arbeidsmarktregisseur gebruikmaakt van de vele informatie die er al is. Ik denk bijvoorbeeld aan elke specialist of de maatschappelijk assistent van het OCMW die binnen zijn domein een attest kan voorleggen dat aanleiding kan geven tot aangepaste ondersteuning of begeleiding. De eerste elementen om de afstand tot de arbeidsmarkt te bepalen, is wat je aan informatie meekrijgt bijvoorbeeld vanuit de begeleiding van het OCMW.

We verwachten binnen enkele weken de concrete voorstellen uit de werkgroep. De grote lijnen zijn uitgezet, maar voor de meer concrete invulling binnen de bevoegdheid Werk, heb ik met het departement afgesproken om tegen het einde van dit jaar een concreet plan van aanpak te hebben. Ondertussen zetten we in overleg met de sociale partners stappen naar een degelijk raamwerk voor individuele inschakeling. Een van de curatieve elementen, de curatieve individuele beroepsopleiding (CIBO), die sinds begin dit jaar is gestart, is een dergelijk instrument dat specifiek op langdurige werkzoekenden met een competentieachterstand inzet, waarvan de VDAB oordeelde dat zij niet binnen de klassieke individuele beroepsopleiding (IBO) aan bod zouden zijn gekomen. Vandaar de curatieve IBO, waarin specifiek langdurig werkzoekenden met een competentieachterstand kunnen worden ingezet.

U sprak over de 50+. Er zijn straks ook nog vragen over. Er zijn gesprekken met de sociale partners om de tewerkstellingspremie 50+ selectiever in te zetten. Ik hoop dat we deze week of volgende week dat werkgelegenheidsakkoord kunnen afronden. Met wat ik er ondertussen van weet, is hun voorstel voor de tewerkstellingspremie dat er drie categorieën wat leeftijd betreft zijn en drie categorieën wat langdurigheid van werkloosheid betreft. Op basis daarvan wordt de premie bepaald. Zo krijg je ook de matrix van de langdurigheid van de werkloosheid. Hoe langer iemand werkloos is, hoe moeilijker het is om hem in te schakelen. Dat geldt ook voor hoe ouder iemand is. Die combinatie zal al meer maatwerk betekenen.

Mijnheer Laurys, dit is een typisch voorbeeld dat weergeeft dat je niet ineens iedereen kunt gaan indiceren. Dat zal een geleidelijk proces zijn. De instrumenten die we in de toekomst gaan inzetten, zullen altijd stappen betekenen naar meer maatwerk. Het voorstel dat de sociale partners voor de 50-plussers doen, is nog niet het individuele maatwerk, maar het gaat in die richting. Het is dat wat we wensen te bereiken.

Over de 50+-werking en ook 58 en de rest, kom ik nog terug in antwoorden op volgende vragen.

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik wil de moeilijkheidsgraad van de indicering absoluut niet onderschatten. Ik ben zelfs wat bang hoe men dat gaat doen. In theorie klopt dat altijd, maar er is altijd een groot verschil met het in de praktijk toepassen. Nochtans denk ik persoonlijk dat de inschakeling op de werkvloer heel belangrijk is. In de sociale economie kennen we de enclavewerking. Ik heb gehoord dat die een klein beetje in het gedrang komt, maar nochtans is dat belangrijk omdat die werknemers in een normaal, regulier circuit terecht komen. Het is een beetje merkwaardig – ik verwijs naar de lokale ervaringen – dat mensen die vroeger in dienst waren van de stad, nu tewerkgesteld worden via een sociale-economieproject om hetzelfde werk te doen. Ze worden eigenlijk niet behandeld als een gewone werknemer van de stad. Eigenlijk zouden ze met die rugzak terecht moeten kunnen bij de stad zoals vroeger en op een gelijk niveau staan. In die zin ben ik daar echt voorstander van. Ik ben me ook bewust van de moeilijkheidsgraad.

De conceptnota is goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Ik veronderstel dat dat zijn gang zal gaan. Ik dacht dat men die maatregelen ondertussen wel zou kunnen oplijsten en de financiering bekijken in afwachting dat het collectieve bekeken wordt. Betekent dat heel concreet dat men wacht op het decreet Maatwerk?

Minister Philippe Muyters: We doen het effectief, maar we kunnen pas met dat individueel maatwerk beginnen als het aspect van het collectieve echt is uitgewerkt. We zitten niet stil. U hebt begrepen dat ik de voorstellen van de werkgroep over de indicering verwacht van de VDAB en dat we de rest verder bekijken. We zijn ermee bezig, maar wat betreft de effectieve uitwerking, zal eerst het collectieve en dan het individuele gebeuren.

De heer Jan Laurys: Daar zullen we dan nog wel op terugkomen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de resultaten van de bijsturing van het systeem van de opleidingscheques - 951 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Minister, het is een vraag over een constante bekommernis. Blijkbaar wordt dat dan opgepikt door de media. Ik wist ook niet dat dat zo belangrijk was. We hebben

daar zelfs geen poging toe ondernomen, maar het is altijd wat sensationeel als de media erop inpikken, dat weet u ook ondertussen.

Half 2010 werd het systeem van de opleidingscheques aangepast en sterker arbeidsmarktgericht gemaakt. Dat is trouwens een hervorming waar volgens mij iedereen achter staat omdat anders de deadweight van die opleidingscheques alleen maar wordt versterkt. Sindsdien hebben wij de impact van deze hervorming regelmatig gevolgd. Iets wat we niet te weten komen maar wat toch een interessante vraag is, is of opleidingen die vroeger met een opleidingscheque betaald werden, maar sinds de bijsturing van het systeem niet meer gesubsidieerd worden, minder populair geworden zijn.

Heeft de hervorming van het systeem een gevolg gehad bij het volgen van cursussen of niet? Daar zijn geregeld vragen over gesteld. In april vorig jaar hebt u hier meegedeeld dat u daarover geen cijfers hebt. Op mijn schriftelijke vraag van november vorig jaar liet u mij weten nog steeds niet te beschikken over cijfers van het aantal dat weggevallen is. U hebt ook gezegd dat u die cijfers voortdurend opvraagt bij de bevoegde diensten en dat u er blijft op aandringen om die gegevens te krijgen.

Het is mijns inziens belangrijk om de globale impact te kennen van de besparingsoperatie van juli 2010. Als het deadweight is, zou het geen gevolg mogen hebben en is het meegenomen. Anders moeten we er eens goed over nadenken.

Een ander aspect, dat ook vaak terugkwam in de kritieken, is het profiel van de gebruiker. We stelden vast dat de beter geschoolden, zoals vaak het geval is, sneller zijn in het oppikken van bepaalde maatregelen en dat vooral laaggeschoolden en 40-plussers opvallend minder een beroep doen op de opleidingscheques. Precies vanwege de moeilijkheden die deze groepen ondervinden om werk te vinden, lijkt het mij wenselijk om die categorieën extra te stimuleren om hun tewerkstellings- en opleidingskansen te verhogen.

In antwoord op mijn schriftelijke vraag van november stelde u dat de wijzigingen deel zouden uitmaken van het loopbaanakkoord dat met de sociale partners zou worden afgesloten. Dat akkoord is er nu. We hebben in de krant wel een aantal zaken kunnen vernemen, maar nog niet alles. Minister, hebt u intussen cijfers ontvangen? Heeft uw aandringen een gevolg gehad? Zo ja, welke conclusies kunt u uit de cijfers trekken? Zo neen, waarom kunnen de cijfers niet ter beschikking gesteld worden? Worden er acties ondernomen om de cijfers te verkrijgen?

Komen er in het kader van het loopbaanakkoord wijzigingen aan het systeem van de opleidingscheques? Wanneer worden die doorgevoerd? Welke maatregelen plant u om de ondervertegenwoordiging van laaggeschoolden en 40-plussers bij te sturen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Het klopt, mijnheer Laurys, dat het heel moeilijk is om die cijfers op te vragen. Dat is altijd al zo geweest. Ik heb aan mijn collega-ministers nog eens een brief gestuurd met de vraag naar de cursistengegevens van de door hen gesubsidieerde opleidingsverstrekkers, opgesplitst volgens het al dan niet gebruik van opleidingscheques.

Ik heb intussen een aantal cijfers, en dat is een goede zaak, maar het valt op dat altijd wordt opgemerkt dat het effect van de opleidingscheques moeilijk af te zonderen is van andere maatschappelijke tendensen. Een daling of stijging van het aantal cursussen kan andere redenen hebben dan de opleidingscheque. Het kan bijvoorbeeld zijn dat de vraag of het aanbod van bepaalde opleidingsbehoeften in een regio meespeelt.

Ik heb een aantal cijfers gekregen van het kabinet Onderwijs. De hervorming van het stelsel lijkt geen terugval in de participatie te hebben teweeggebracht. Het aantal lesuren cursist in de opleidingen waarvoor sinds 1 augustus 2010 geen opleidingscheques meer worden uitgereikt, is gestegen met 150.454 uren. Er zijn wel verschuivingen zichtbaar binnen de studiegebieden, maar dat is de algemene tendens. Ik geef u mee wat ik heb gekregen vanuit Onderwijs, ik ga

ervan uit dat die cijfers juist zijn. Dat betekent dat er effectief deadweight was en dat het nu voor een groot stuk weg is.

Iemand die een loopbaanplan heeft, komt altijd nog in aanmerking voor loopbaancheques als het daarbinnen valt. Een sommelier bijvoorbeeld kan eruit vallen, behalve als in het loopbaanperspectief een cursus sommelier past. Dan kan hij zijn opleidingscheques nog altijd gebruiken.

Het budget bedroeg in 2009 16,5 miljoen euro en in 2010 11,5 miljoen euro. In 2011 zijn we gezakt naar 8,5 miljoen euro, dus bijna de helft. De impact van de wijzigingen op budgettaire vlak is dus aanzienlijk, maar als we kijken naar de lesuren, heeft het een kleine impact gehad.

U hebt wellicht ook de opmerkingen gehoord vanuit de culturele sector, maar ik heb daar heel wat vragen bij. Het ging immers over lesgevers en dergelijke meer, en daar bestaan binnen Onderwijs zelf specifieke opleidingen voor. Ik begrijp dus niet goed hoe dat ineens zat.

Er staat in het loopbaanakkoord geen wijziging van het systeem van de opleidingscheques. Er is geen vraag gekomen om het nu te herzien. Ik vind het wel goed dat in het loopbaanakkoord de opleidingscheques in een bredere visie van sterker gewapende werknemers op de arbeidsmarkt worden gesitueerd. Het belang van competentieversterking komt in het loopbaanakkoord meermaals aan bod.

Wat de 40-plussers en de laaggeschoolden betreft, moeten we daar in het geheel van competentieversterking via de sectorconvenanten zeker een extra accent op leggen. Dat komt ook naar voren in het loopbaanakkoord. Daarnaast hebben we het toegevoegd aan het voorstel van de sociale partners. In de uitwerking van de loopbaanbegeleiding kunnen we een extra accent leggen op diegenen die minder aan bod komen bij de klassieke opleidingsverstrekkers. Dat heeft automatisch tot gevolg dat zij opleidingscheques kunnen gebruiken, als dat in een loopbaanbegeleidingsplan past.

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik veronderstel dat wij die cijfers ook kunnen krijgen.

Minister Philippe Muyters: Ik zal nagaan wat ik al heb en u dat dan overmaken.

De heer Jan Laurys: Bedankt. Het toont in elk geval aan dat de bijsturing juist is en dat er wellicht een 'deadweight' was en dat het dus een goede ingreep is geweest. De 40-plussers en de laaggeschoolden blijven natuurlijk een bekommernis. Ik hoop dat er op dat vlak nog wat bijsturing komt. Het verwondert mij dat er bij het loopbaanakkoord niemand vragende partij was om daar iets aan te wijzigen. Dat zal dan waarschijnlijk in de toekomst opgevolgd worden via de sectoren.

Minister Philippe Muyters: Ik heb altijd gezegd dat ik ervoor open sta om nog één keer een wijziging te doen, als die fundamenteel gedragen wordt. Het staat er nu niet in. Is er geen consensus? Ik weet niet wat de achtergrond is. Ik zal het bekijken, maar het staat niet in het loopbaanakkoord.

De heer Jan Laurys: Het feit dat het er niet in staat, kan ook betekenen dat iedereen inziet dat het een goede bijsturing geweest is.

Minister Philippe Muyters: Dat kan ook.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de impact van de federale hervormingen en de regionalisering op het Vlaamse arbeidsmarktbeleid
- 917 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Chris Janssens tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de impact van de uitvoering van het federale regeerakkoord op het Vlaamse arbeidsmarktbeleid
- 957 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, deze problematiek is de laatste weken al een paar keer in de actualiteit geweest, maar dan met betrekking tot andere thema's, zoals de hypothecaire aftrek.

Sommigen denken dat ze daar politiek gewin uit kunnen halen. Het tegendeel is waar, want het is heel belangrijk voor de geloofwaardigheid van de volledige politieke klasse én voor de vraag naar meer Vlaamse autonomie dat we dat op een goede manier kunnen begeleiden. Ik denk dat dat een conditio sine qua non is. Als we over enkele jaren naar een zevende staatshervorming vragen, moeten we de zesde goed doen verlopen. We mogen geen mist spuien en de onzekerheid verhogen door de mensen schrik aan te jagen.

Is het uitgebreide pakket van arbeidsmarktbeleid dat naar de regio's komt, voldoende? Hadden we niet nog wat meer verwacht? We krijgen in elk geval wel enkele hefboomen. We moeten dat goed voorbereiden. We kijken allemaal uit naar 15 februari als de Vlaamse administratie daaromtrent enkele zaken gaat aanbieden. Zijn er overgangsmaatregelen getroffen? De federale overheid heeft een bepaalde bocht genomen. Ze gaat de zaken strenger bekijken dan voorheen. Op welke manier gaat ze de regio's daarbij betrekken?

Zo wordt het systeem van de wachtuitkering verstrengd. Er komt een scherpere controle op de beschikbaarheid. De definitie van 'passende dienstbetrekking' wordt strenger. De afstand tot het werk is meer dan verdubbeld. Verder staat alles in mijn vraag, u weet waarover het gaat.

Minister, in welke zin kunnen er op relatief korte termijn samenwerkingsakkoorden met de federale overheid tot stand komen? Dat staat in het federale regeerakkoord. Het gaat onder andere over de wachtuitkering en de verplichte evaluatiemomenten. Hoe staat u daartegenover, minister? Gaat u daar enthousiast aan meewerken? Wat is uw houding daartegenover?

Wat is uw houding ten opzichte van het KB van eind december 2011? Is dat een stap in de goede richting? Bent u van mening dat de RVA binnen het huidige bevoegdheidsverdelende kader een inschakelingstraject kan aanbieden aan jonge werklozen? Of worden dergelijke trajecten het best enkel door de bevoegde gewestelijke diensten georganiseerd?

In verband met de passende dienstbetrekking, hoe evalueert u het VDAB-experiment waarbij de jobaspiraties van min-25-jarigen versneld worden bijgesteld? Overweegt u een uitbreiding van deze aanpak?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Als de economische en financiële crisis iets duidelijk hebben gemaakt over het Vlaamse arbeidsmarktbeleid en het remediëren aan crisissituaties, is het dat Vlaanderen over onvoldoende bevoegdheden beschikt om een doeltreffend arbeidsmarkt- en tewerkstellingsbeleid te kunnen voeren. Ook in de Octopusnota, die nog altijd als bijlage bij het Vlaams regeerakkoord dienst doet, staan dienaangaande enige verwijzingen. Ik zal ze niet citeren, ze staan in de schriftelijke versie van mijn vraag. U weet beter dan ik wat er in het regeerakkoord en de Octopusnota staat.

Wat mij en mijn fractie betreft, is er dringend nood aan de volledige overheveling van het beleid ter zake. Ieder verder uitstel heeft nefaste gevolgen voor de Vlaamse economie en werkgelegenheid. Indien Vlaanderen zelf over een arbeidsmarkt- en tewerkstellingsbeleid kan beslissen, zullen wij een betere concurrentiepositie kunnen bewerkstelligen en zodoende de plaats innemen waar Vlaanderen thuishoort: in de top van het Europese peloton. Intussen werd in het federale regeerakkoord van 1 december 2011 overeengekomen een aantal bevoegdheden te regionaliseren. Het gaat dan onder meer over de beslissings- en uitvoeringsbevoegdheid om de actieve en passieve beschikbaarheid van de werklozen te controleren en de bijbehorende sancties op te leggen; over de regionalisering van RSZ-kortingen voor doelgroepen en van de activering van werkloosheidsuitkeringen; over de programma's voor de arbeidsmarktbegeleiding van leefloners om ze opnieuw te integreren in de arbeidsmarkt enzovoort.

Minister, in welke mate komt het federale regeerakkoord – meer bepaald de bevoegdheden inzake het beleidsdomein Werk – tegemoet aan de verzuchtingen en wensen van de Vlaamse Regering, zoals verwoord in de Octopusnota? Hebt u in uitvoering van het federale regeerakkoord al contact gehad met federaal minister van Werk De Coninck of een ander lid van de Federale Regering over de overheveling – of de voorbereiding daarvan – van bevoegdheden inzake Werk? Neemt u proactief initiatieven om het beleidsdomein Werk voor te bereiden op de regionalisering van enkele bevoegdheden? Worden er samenhangend met de overgehevelde bevoegdheden inzake de arbeidsmarkt voldoende financiële middelen overgeheveld ter uitvoering van deze bevoegdheden?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Ik vind de vraag van de heer Van den Heuvel zeer interessant. Ik zou ook willen weten of er al contacten zijn geweest.

Ik dacht dat in de Kamer werd aangekondigd dat de sancties in de toekomst door de VDAB zouden worden opgelegd. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Heeft minister De Coninck dat niet aangekondigd? *(Minister Philippe Muyters knikt ontkennend)*

Ik zie aan uw gezicht dat er nog niet veel duidelijkheid over bestaat.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik zal met het laatste beginnen. De controle zal door de VDAB kunnen gebeuren, maar de sancties zullen federaal blijven. Dat staat in de teksten over de zesde staatshervorming die ik ter beschikking heb.

Dat is een begin van antwoord op de vragen over de 58-plussers. Wij gaan een transmissie blijven doen van degenen die in overtreding zijn, ook de werkzoekenden tot 58 jaar. De controle zou overkomen naar het gewest, maar de sancties blijven federaal. We hebben natuurlijk nog geen gedetailleerde teksten.

Mijnheer Janssens, mijnheer Van den Heuvel, wij krijgen van de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR) rond midden februari een technische nota. Ik wil daar niet te veel van verwachten. We zullen de nota met de regering bespreken en de nodige acties plannen voor de verdere opvolging en voorbereiding, ook op financieel vlak. Het wordt wellicht 2014 voor de overdracht rond is. De voorbereiding in februari opstarten is goed en juist. Laat ons inderdaad nergens de indruk wekken dat we er niet klaar voor zijn. We moeten ons daar klaar voor maken.

De elementen die worden overgeheveld staan in de Octopusnota, maar niet alles wat we daar gevraagd hebben, wordt gerealiseerd. De onderhandelaars hebben het akkoord gesloten, zij zijn het best geplaatst om erover te oordelen. Als minister van de Vlaamse Regering kan ik daar geen uitspraken over doen.

We verwachten de analyse en zullen dan de nodige initiatieven nemen. Ik heb minister De Coninck al ontmoet. De filosofie die ook wij naar voren schuiven, is dat de federale instrumenten maximaal moeten worden ingezet om het Vlaams beleid te ondersteunen. De minister-president heeft dat ook al duidelijk gemaakt. Ik heb ons Vlaams activerings- en werkgelegenheidsbeleid aan minister De Coninck uitgelegd. Het is effectief de bedoeling dat zij daar rekening mee houdt bij haar voorstellen en maatregelen.

Wij hebben ook werkafspraken gemaakt over structureel overleg tussen ons beiden, en over een samenwerkingsakkoord tussen de VDAB en de RVA, dat zo goed als afgerond was. Dat gaan we nu, op basis van de nieuwe gegevens, verder actualiseren. Het akkoord heeft onder meer te maken met de controle op de activering.

Het was een informeel gesprek. Sta mij dus toe om niet alle elementen in detail te geven. Uiteraard zal ik constructief samenwerken. Het gesprek vormde hiertoe een goede aanzet.

Er moet ook een samenwerkingsakkoord komen tussen de federale staat, de gewesten en de gemeenschappen over de actieve begeleiding en opvolging van werklozen. Dat werd al even besproken, maar dat moeten we zeker nog uitdiepen.

In het nieuwe institutionele akkoord over de staatshervorming werden de bevoegdheden vastgelegd die zullen worden geregionaliseerd. Hieruit blijkt dat het normatieve kader voor de regelgeving inzake passende betrekkingen wel is aangepast, maar federaal blijft. Ook het zoekgedrag, de administratieve controles en de sancties blijven, voor zover ik dacht, federaal. Mocht het anders zijn, zal ik het zeker nog horen. Maar zo heb ik wel het akkoord gelezen.

Mijnheer Van den Heuvel, het KB van 28 december 2011 over de wachtuitkering en de voorwaarden om toegang te krijgen – nu noemen we dat een inschakelingsuitkering – is natuurlijk een element van sociale zekerheid. Dat lijkt mij een federale bevoegdheid. Vanuit dat oogpunt is er op zich geen probleem dat dit wordt aangepast. Voor zover ik heb gezien, worden er daartoe ook geen opdrachten gegeven, maar er is wellicht wel afstemming nodig tussen Vlaanderen en het federale niveau.

Wij kunnen ons vragen stellen over het aanbod van inschakelingsprojecten door de rijksdiensten of het gewest. Dat moeten we bekijken in het kader van de staatshervorming. Ik weet niet of het gaat over bestaande instrumenten. In dat geval zou ik zeggen: voorlopig geen probleem aangezien de staatshervorming nog niet is gerealiseerd. Of gaat het om nieuwe instrumenten, waarbij we concreet moeten bekijken of het een federale of regionale bevoegdheid is? Meer concreet: kunnen de inschakelingstrajecten worden aangeboden door de federale of de gewestelijke dienst? Wij moeten duidelijkheid krijgen over wat zij daar juist mee bedoelen. U weet ook dat als die inschakelingstrajecten bemiddelingstrajecten zijn, dat het dan een regionale en niet een federale bevoegdheid is. We moeten bekijken wat dat juist inhoudelijk betekent. Uit het gesprek met minister De Coninck bleek dat iedereen binnen zijn bevoegdheidsdomein blijft. Ik zou meer duidelijkheid moeten krijgen over wat het federale niveau met zo'n inschakelingstraject zou aanbieden. Bemiddeling kan het niet zijn.

Dan is er nog de vraag over de 50-plussers, de passende dienstbetrekking en het pilootproject voor jonge werklozen met beroepaspiraties waar weinig vraag naar is en de switch naar een ander soort job. In de eerste evaluatie is voorzien in april 2012. Mijnheer Van den Heuvel, ik stel voor dat we die evaluatie even afwachten, zodat we het project toch zes maanden hebben kunnen laten lopen.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, ik dank u voor uw antwoorden. Ik ben blij dat u een gezonde basishouding aanneemt om constructief mee te werken. Ik heb nog een aantal opmerkingen.

Ik veronderstel dat die nota van de Vlaamse administratie, die binnen twee weken klaar zal zijn, naar de Vlaamse Regering gaat, maar ook dat zij naar het parlement komt. Er is nu al zoveel publiciteit rond gemaakt dat we er allemaal interesse voor hebben. Daarover bestaat

over alle partijgrenzen heen een grote consensus. *(Opmerkingen van de heer Matthias Diependaele)*

Ook de heer Diependaele heeft interesse.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van den Heuvel, ik verwijs hier naar de opdracht die door minister-president Peeters werd gegeven.

De voorzitter: De secretaris zegt mij dat dit wordt besproken met het kabinet van minister-president Peeters.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik heb nog enkele inhoudelijke vragen.

Ik las gisteren een interview met de federale minister van Werk. Zij zegt daarin bijna letterlijk dat ze ten dienste van de regio's wil staan. Zij zegt heel goed te weten dat het Vlaamse arbeidsmarktbeleid anders moet worden ingevuld dan dat in het zuiden van het land. En dan volgt het typische voorbeeld: meer aandacht voor ouderen in Vlaanderen, meer aandacht voor jongerenwerkloosheid in het zuiden. Ik denk niet dat we moeten wachten tot 2014, zegt ze. We kunnen dat nu al aanpakken. Dat was haar uitnodiging, en dat heeft zij ook in uw gesprek met haar bevestigd: in 2014 krijgen we een aantal extra bevoegdheden met betrekking tot de controles.

Ik begrijp hieruit dat het normatieve kader federaal blijft maar dat het Vlaamse niveau, de regio's dus, in tegenstelling tot vroeger nog wel effectief de controles uitvoert. Daarnaast komt het grote pakket van de RSZ-kortingen (Rijksdienst voor Sociale Zekerheid) over. Dat zijn heel belangrijke financiële middelen. Mijnheer Janssens, wij kunnen dat grote pakket zelf invoegen in het juiste doelgroepenbeleid.

De overdracht van de arbeidsmarktmiddelen zal een kleine 5 miljard euro bedragen. Nu wordt dat in de federale pot op basis van behoeften verdeeld. Die middelen zullen vanaf de eerste dag dat de regionalisering een feit is, op basis van de belastingopbrengsten verdeeld worden. Dat is voor Vlaanderen een grote winst. Dat betekent een grote vooruitgang qua responsabilisering.

Ik kan geen Knack of krant meer openslaan zonder dat daarin belangrijke Waalse vakbondsleiders of politici zeggen: "Binnen tien jaar moeten we er staan want dan komt er geen extra doping meer vanuit het noorden van het land." Diegenen die de voorbije maanden altijd hebben geroepen dat de nieuwe Financieringswet de transfers naar het zuiden enkel zouden vergroten, moeten stilaan hun mening herzien. In het zuiden zijn ze zelfs al een 'Horizon 2022' aan het opmaken om dat keerpunt in de financieringstromen voor te bereiden.

Dat nog terzijde, maar ik ben nu mijn draad kwijt. *(Opmerkingen van de heer Matthias Diependaele)*

Mijnheer Diependaele, ik hoop altijd dat herhaling dit zal doen doordringen.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van den Heuvel, ik wil hierover wel eens graag met u een discussie voeren. Die zou ons hier echter te ver voeren. Als minister kan ik die discussie niet voeren. Ik begrijp dat u dat graag herhaalt.

De heer Koen Van den Heuvel: Als u mij uitnodigt voor een boeiende lunch, ben ik altijd bereid om dat onder vier ogen te bespreken. *(Opmerkingen. Hilariteit)*

Uit dat interview met minister De Coninck maakte ik op dat we al voor de overdracht afspraken kunnen maken. Minister, kunt u daarover meer details geven?

Minister Philippe Muyters: Er was in het verleden een samenwerkingsakkoord tussen de VDAB en de RVA. Met de vorige minister van Werk, Joëlle Milquet, waren we een nieuw samenwerkingsakkoord tussen de VDAB en de RVA aan het voorbereiden. Dat passen we nu aan aan de nieuwe gegevens en aan de beslissingen die op het federale niveau zijn genomen, maar ook aan de beslissingen die wij nemen met het werkgelegenheidsakkoord. Wij wachten absoluut niet op overdrachten. Waar met federale instrumenten het Vlaamse arbeids-

marktbeleid kan worden versterkt, volg ik, als minister De Coninck daarin wil meegaan, met alle plezier. Uiteraard.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, over die sancties heerst inderdaad nogal wat onduidelijkheid en dat is begrijpelijk. In het federale regeerakkoord staat over de controle op de beschikbaarheid het volgende: “De gewesten verwerven volledige beslissings- en uitvoeringsbevoegdheid om de actieve en passieve beschikbaarheid van de werklozen te controleren en de daarbij horende sanctie op te leggen.” Maar, en dat is een typisch Belgisch compromis, er staat een cijfertje achter dat naar een voetnoot verwijst. In die voetnoot staat: “Opdat deze bevoegdheidsverdeling zou kunnen werken is het noodzakelijk dat de overheid die de uitkeringen betaalt ook de sanctie materieel uitvoert.” De facto blijven die sancties bij de federale overheid. Of in het soms wollige taalgebruik van de heer Van den Heuvel: het normatieve kader blijft federaal.

Niet eens alle eisen uit de Octopusnota – die voor ons nog altijd niet ver genoeg gaat – worden ingewilligd. Ik verwijs naar enkele bevoegdheden die inderdaad gewestelijk worden: de uitzendarbeid in eigen diensten en lokale overheden, de dienstencheques en outplacement. Een heel belangrijk aspect in dat verhaal is het arbeidsrecht, en dat blijft dan weer federaal. Wat ons betreft, gaat dit absoluut niet ver genoeg. Maar je kunt altijd zeggen dat het te weinig of te laat is, dus laat ons de kansen die geboden worden, in eerste instantie met beide handen grijpen en dit correct uitvoeren op het Vlaamse niveau. Ik heb begrepen dat u deze maand verder overleg hebt en dat er meer duidelijkheid komt over de concrete uitvoering van de overheveling van de bevoegdheden en de financiële aspecten daarvan. We zien elkaar waarschijnlijk ongeveer binnen een maand terug om te horen hoe ver het daarmee staat.

Minister Philippe Muyters: Als er twijfel over bestaat dat ik niet akkoord zou gaan dat de sanctie overkomt, wil ik bevestigen dat ik daartoe meteen bereid ben. Er zal zeker geen leemte komen als dat zo zou zijn. Ik had begrepen van niet, maar als het wel zo is, is dat welkom. Ik denk dat we zelfs een serieuze besparing zouden kunnen realiseren. Ik nodig degenen die federaal zitten uit om dat te bewerkstelligen.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik ben heel blij dat de Vlaams-nationalisten minder over Vlaamse autonomie praten en ook bereid zijn om er concreet aan te werken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de impact van het federale beleid op het Vlaamse activeringsbeleid ten aanzien van 50-plussers
- 852 (2011-2012)

Vraag om uitleg van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de uitbreiding van de systematische aanpak van werkzoekenden tot 58 jaar
- 975 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Het is duidelijk dat er op het vlak van het arbeidsmarktbeleid cruciale beslissingen worden genomen. Dat men wil werken aan de activering van 50-plussers is op zich niet nieuw. Het Generatiepact is bijna tien jaar oud en daarin werden ook beslissingen genomen of toch pogingen gedaan om mensen langer te laten werken en daartoe in staat te stellen. Een element daarin was dat het brugpensioen niet langer een vrijbrief zou

zijn voor de arbeidsmarkt. Een bepaalde groep bruggepensioneerden moet beschikbaar blijven voor een job.

In Vlaanderen zijn er eind 2011 2632 bruggepensioneerden die niet vrijgesteld zijn van inschrijving als werkzoekende. De VDAB heeft een begeleidings- en opleidingsaanbod uitgewerkt voor deze Vlaamse bruggepensioneerden die zich beschikbaar moeten houden voor de arbeidsmarkt. Maar de respons is eerder beperkt. Van die 2632 bruggepensioneerden gingen vorig jaar minder dan 200 in op een VDAB-begeleidingsaanbod en minder dan 10 van hen stroomden effectief door naar werk. Dat bleek alleszins uit uw antwoord op mijn schriftelijke vraag.

Op dat vlak is deze groep jammer genoeg niet echt een uitzondering. Het Vlaams activeringsbeleid van werkzoekende 50-plussers levert nog niet de verhoopte resultaten op – dat moeten we durven te zeggen. De uitbreiding van het aanbod tot werkzoekenden van 58 jaar is een belangrijke nieuwe stap, maar ook de kwaliteit van de begeleiding moet worden bewaakt. Een infosessie of gewoon vacatures doorsturen is wellicht onvoldoende.

Ook op federaal niveau zijn er zaken die snel gaan veranderen. Eind 2011 werd beslist om in te grijpen in de regeling voor vervroegde uittreding. Deze ingreep, die op zich een belangrijke stap is naar het verhogen van de werkzaamheidsgraad voor 50-plussers, heeft ook potentiële gevolgen voor ons Vlaams werkgelegenheidsbeleid. Federaal minister van Werk De Coninck, met wie u blijkbaar al recent samen zat, eist onder meer een sterke tewerkstellingscel en begeleidingsmaatregelen inzake outplacement, herscholing, fasering en herinschakeling. Om misbruiken van het systeem aan te pakken, wil zij met haar regiocollega's, u dus, samen zitten en samenwerken. Dat samen zitten is al gebeurd, begrijp ik, het samenwerken volgt nu.

Tegelijk kondigde u aan dat er eind januari een nieuw loopbaanpact met de sociale partners zou komen – en er ondertussen bijna is – met onder andere de versterkte activering van 50-plussers en een uitbreiding van uw beleid tot werkzoekenden tot 58 jaar.

Minister, kunt u de impact van de federale beslissingen op het Vlaamse niveau inschatten? Welke impact heeft de federale beslissing op het huidige activerende beleid van de VDAB?

Er is al een gesprek geweest met uw federale collega. Wat is de uitkomst van dat gesprek? Welke concrete acties zijn er, specifiek gericht op het activeringsbeleid voor 50-plussers?

De VDAB bereikt relatief weinig bruggepensioneerden die nog beschikbaar moeten zijn voor de arbeidsmarkt. De uitstroom naar werk van deze groep is zo mogelijk nog beperkter. Hoe kunt en zult u deze groep beter bereiken en naar werk trachten te begeleiden?

Hoe evalueert u globaal het activeringsbeleid voor werkzoekende 50-plussers tot op heden? Zijn de begeleidings- en opleidingsinitiatieven voldoende kwaliteitsvol? Hoe kan dit eventueel verbeteren? Hoe en wanneer zal de uitbreiding van de activering naar werkzoekenden tot 58 jaar gebeuren? Zal deze groep anders worden benaderd dan jongere 50-plussers? Ik heb begrepen van wel. Hoe zult u deze specifieke aanpak vormgeven?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag heeft ook betrekking op de uitbreiding tot 58-plussers. Een deel van de opmerkingen is al aan bod gekomen tijdens de actuele vragen vorige week in de plenaire vergadering, maar ik heb nog bijkomende vragen over heel het systeem van de evaluatie en de monitoring. In het VESOC-akkoord (Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité) van april 2011, toen er enkel een uitbreiding was tot de nieuwe instroom van werkloze 55-plussers, was al duidelijk opgenomen dat er een monitoringsysteem zou komen, via een maandelijks monitoringtabel, en dat er ook een aanvullende kwantitatieve analyse zou komen, om te kijken hoe heel die systematische aanpak voor de 55-plussers verder zou verlopen.

Ik verwijs naar mijn schriftelijke vraag nummer 71 die ik daarover heb ingediend op 13 oktober 2011. Minister, daarop hebt u geantwoord dat het eerste luik van de evaluatie al was

gefinaliseerd, met name de evolutie van de indicatorenset, zoals afgesproken in het VESOC-akkoord van 2010. De indicatoren houden verband met de beschikbare vacatures, de tewerkstellingsperspectieven, de arbeidsreserve en de uitstroom naar werk. Uit krantenartikels weten we nu dat er een akkoord is tussen de vakbonden onderling en de werkgevers dat ze gaan naar een uitbreiding van het activeringsbeleid tot en met de instroom van 58-plussers.

Minister, graag kreeg ik een toelichting bij het eerste luik van de evaluatie, met name de evolutie van de indicatorenset, zijnde: de beschikbare vacatures, tewerkstellingsperspectieven, arbeidsreserve en uitstroom naar werk. Is de aanvullende analyse over de relatie tussen deelname aan acties en de uitstroom naar werk intussen afgerond? Is dat ook besproken met de sociale partners? Zo ja, hoe luiden de conclusies? Minister, kunt u een toelichting geven bij de belangrijkste bevindingen en conclusies uit het definitief evaluatierapport van de verdere uitbreiding van de systematische aanpak?

Welke aanbevelingen hebben de sociale partners onder meer geformuleerd? Uit de beslissing om de systematische aanpak tot de 58-jarigen uit te breiden, leid ik af dat de voorwaarde betreffende de capaciteit van de VDAB ook is vervuld. Kunt u dit aan de hand van de bevindingen in het evaluatierapport aantonen?

Waarom is ervoor gekozen de uitbreiding enkel op de nieuw instromende oudere werkzoekenden toe te passen? Waarom worden de bestaande werkzoekende ouderen tussen 55 en 58 jaar hier niet bij betrokken? We blijven daarop hameren. U hebt tijdens de plenaire vergadering verklaard dat er voldoende maatregelen voor de oudere werklozen zijn. Ons lijkt het toch een goede zaak ook deze groep in de activering op te nemen.

Hoeveel zal de kostprijs van de nieuwe aanpak bedragen? Zult u hiervoor bijkomende middelen aan de VDAB toekennen of zullen de huidige budgetten worden geheroriënteerd? Ten koste waarvan zou die eventuele heroriëntering worden doorgevoerd?

Zullen de werkonwillige werkzoekenden ouder dan 52 jaar in afwachting van de regionalisering van de opvolgingsbevoegdheid en van de optrekking van de leeftijdsgrens ook effectief een sanctie opgelegd krijgen van de RVA? Dit is verbonden met voorgaande vragen. Zal het enkel om transmissies gaan of zullen deze dossiers strenger worden opgevolgd? Zult u hierover de nodige afspraken met de RVA maken?

Wanneer zal de uitbreiding van de systematische aanpak van werkzoekende 50-plussers in de praktijk effectief in werking treden?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, de vragen die ik in dit verband wilde stellen, zijn in feite al door de twee vorige sprekers gesteld. Aangezien ik dat niet allemaal wil herhalen, zal ik me tot een bijkomend aandachtspunt beperken.

We zullen op termijn over de controle op de beschikbaarheid kunnen beschikken. De VDAB zal de verplichte begeleiding en opvolging in het oog moeten houden. De minister zal allicht stellen dat de VDAB nog enkele maanden de tijd heeft om dit concreet in te vullen. Mijn vraag is welk traject de minister voor ogen heeft om tot een goede afstemming te komen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Voorzitter, aangezien dit punt tijdens de plenaire vergadering van vorige week behoorlijk uitgebreid aan bod is gekomen, zal ik het kort houden. Drie vraagstellers, waaronder de heer Van den Heuvel en ikzelf, hebben er toen op gewezen dat de Vlaamse sociale partners een loopbaanakkoord hebben gesloten. Dat akkoord ligt nu op de tafel van de Vlaamse Regering.

Afgelopen vrijdag heeft de ministerraad vergaderd. Is dat punt aan bod gekomen? Is een beslissing genomen? We zijn ondertussen iets meer dan een week verder. Is er met betrekking tot het dossier over het loopbaanakkoord in die periode enige evolutie geweest?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, aangezien dit punt daarnet opnieuw aan bod is gekomen, zal ik nog even op het loopbaanakkoord ingaan. Dat akkoord wordt momenteel gefinaliseerd. Zoals ik tijdens de plenaire vergadering van vorige week al heb verklaard, gaan we met de sociale partners na welke elementen nog moeten worden toegevoegd.

Een voorbeeld hiervan is de loopbaanbegeleiding. De loopbaanbegeleiding stond in het algemeen gedeelte, maar was niet bij de actiepunten opgenomen. De Vlaamse Regering en de sociale partners hebben in dit verband tekstvoorstellen opgesteld. Ik hoop dat dit deze week of ten laatste volgende week kan worden afgerond. Het is altijd gevaarlijk precieze data te vermelden. Ik denk evenwel dat we ons dicht bij een akkoord bevinden. Op dat ogenblik zal de Vlaamse Regering daar ook budgettaire middelen aan koppelen.

Indien de leden van deze commissie dat wensen, kan ik het akkoord, zodra het is afgesloten, hier komen toelichten. Ik zal dit eens aan de voorzitter van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) voorstellen. Indien ik dat akkoord hier met een delegatie van de SERV zou komen toelichten, zouden de commissieleden alle elementen kunnen horen. Dit is een aanbod. Ik kan het desgewenst op die manier trachten te regelen.

De impact van het federaal regeerakkoord op het Vlaamse beleid ten aanzien van de begeleiding van ontslagen werknemers na een collectief ontslag lijkt me niet zo groot. Ik denk niet dat er een bijkomende impact op de huidige werking van de VDAB zal zijn.

De VDAB waakt, samen met de overige leden van de stuurgroep van de tewerkstellingscel, over de uitvoering van de in een sociaal plan afgesproken begeleidingsacties naar aanleiding van een collectief ontslag. De ontslagen werknemers die zich bij de tewerkstellingscel inschrijven, worden tijdens hun zoektocht naar werk door het outplacementkantoor begeleid. Bij de regionale toetsing kijkt het departement erop toe dat het outplacementcontract aandacht besteedt aan de begeleiding van oudere werknemers. Tijdens de outplacement-begeleiding ondersteunt de VDAB de zoektocht naar werk door middel van flankerende acties, zoals de verspreiding en de terbeschikkingstelling van vacatures.

Indien een deelnemer zonder geldige reden niet komt opdagen, wordt hij door de VDAB uitgenodigd. Hij wordt dan op zijn rechten en zijn plichten gewezen. Die werkwijze wordt voor iedereen toegepast en geldt bijgevolg ook voor de 50-plussers. Hoewel ze naar aanleiding van het collectief ontslag vervroegd met brugpensioen kunnen, moeten ze beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt. Ik kom hier later nog op terug.

Ik denk dat ik daarnet al heb toegelicht wat het informeel gesprek inhoudt en hoe dit gesprek verloopt. Aangezien het gesprek informeel is, zal ik niet op elk detail ingaan. Ik hoop dat iedereen dit kan begrijpen. Ik wil deze zaken in de toekomst in een goede verstandhouding verder kunnen uitwerken. Het structureel overleg hierover wordt verder gepland.

Ontslagen werknemers, met inbegrip van de mensen die van een vervroegd brugpensioen genieten, hebben de plicht beschikbaar te blijven en op het door de tewerkstellingscel aangeboden begeleidingsaanbod in te gaan. Het bereik van de 50-plussers die naar aanleiding van een collectief ontslag van een vervroegd brugpensioen kunnen genieten, is op die manier verzekerd. Ik ben het ermee eens dat de resultaten relatief laag zijn. Het contact is er evenwel.

Na de geplande periode van outplacementbegeleiding helpt de VDAB de getroffen werknemers die geen nieuwe job hebben gevonden verder tijdens hun zoektocht naar werk. We noemen dit de warme overdracht tussen het outplacementbureau en de VDAB. Voor de personen tussen 50 en 55 jaar gebeurt dit in de zogenaamde 50+-clubs of door middel van individuele begeleiding of bemiddeling. Zodra die warme overdracht van informatie van het

outplacementkantoor er is, moet de VDAB een vervolgtraject opzetten. De VDAB verzorgt dan verder de acties.

Voor 55-plussers is de vervolgbegeleiding optioneel. De systematische aanpak loopt momenteel tot 55 jaar. Dat wordt in de toekomst 58 jaar. De overdracht en de begeleiding verlopen conform de akkoorden van 'Samen op de bres voor 50+'.

Het eerste gedeelte van de evaluatie heeft aangetoond dat de uitbreiding mogelijk is. Indien dit niet het geval zou zijn geweest, zouden de sociale partners nu natuurlijk niet voorstellen de leeftijd tot 58 op te trekken.

Er is natuurlijk ook een inhoudelijk aspect. In verband met de verbetering van de operationele aanpak zijn een aantal suggesties naar voren gebracht. Die suggesties staan nog niet in het loopbaanakkoord. We hebben afgesproken dat we nu het gesprek met de VDAB en met de sociale partners voeren. We formuleren effectief conclusies in verband met de operationele aanpak van 50-plussers. Ik stel voor dat ik de evaluatie en de conclusies van de sociale partners in verband met de operationele aanpak hier na de afronding ter beschikking stel. Dit moet in de loop van deze maand kunnen gebeuren.

Dit hoort gedeeltelijk bij de uitwerking in algemene zin die in het akkoord is opgenomen. Het akkoord stelt dat we de leeftijd tot 58 jaar optrekken en dat we de operationele aanpak verder zullen bekijken. We voeren dit punt op basis van de evaluatie nu al uit. Ik zou de evaluatie en onze conclusies, die we samen met de sociale partners hebben getrokken, graag op dat ogenblik ter beschikking stellen.

Wat de uitbreiding van de systematische aanpak betreft, baseren de sociale partners, die lid zijn van de raad van bestuur van de VDAB, hun voorstellen op de capaciteit van de VDAB. Die uitbreiding komt er vanaf juni 2012. Dit wordt momenteel in gereedheid gebracht.

Over de financiële middelen voeren mijn kabinet en de sociale partners nog steeds gesprekken. Het budgettaire aspect is steeds een beslissing van de Vlaamse Regering en niet van de Vlaamse Regering en de sociale partners. Ik zal die tabel met de budgettaire aspecten overmaken aan het parlement op dat moment.

Ik wil nog twee dingen zeggen over alleen de instroom. Als je vanaf nu de nieuwe instroom meeneemt, dan betekent dat op termijn dat je iedereen vat. Dat is logisch. Iedereen schuift door. Dat heeft ook te maken met het element van de capaciteit van de VDAB. Als we iedereen tot 58 jaar die nu al werkloos is, moeten gaan activeren, ook degenen die daar eigenlijk geen zin in hebben, dat niet meer zien zitten om welke redenen dan ook of op brugpensioenen zijn, dan is dat een immense opdracht. We weten dat de combinatie van ouder zijn en langdurig werkloos zijn, een zeer moeilijke combinatie is. Geven we die mensen op? Absoluut niet. Het voorstel van de sociale partners voor een verschil in 50+-premie, duidt juist aan dat we die ook een extra werkpremie willen geven. Voor de oudere langdurig werklozen die worden aangeworven, krijgt de werkgever de grootste premie. Voor de reeds bestaande werklozen, geldt de vrijwilligheid. De instrumenten staan ter beschikking. We zetten specifieke instrumenten in, maar het is niet zo dat ze automatisch worden meegenomen. Daar heeft de VDAB de capaciteit niet toe.

Mijnheer Bothuyne, u vraagt of we dezelfde instrumenten voor iedereen gaan inzetten. De filosofie is: hoe meer maatwerk, hoe beter. Dé 50-plusser bestaat niet. Dé 55-plusser bestaat niet. Ik denk dat we met het element van de werkpremie al dichterbij maatwerk komen. We nemen wel de leeftijd op, maar we nemen ook de afstand op die wordt gemeten vanuit de optiek hoe lang iemand al werkloos is. Dat gaat in de juiste richting. Ook bij de rest zullen we steeds meer gaan naar een aanpak die op maat is van de persoon in kwestie die instroomt in de werkloosheid.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Minister, ik dank u voor het antwoord. We zullen hier nog heel vaak op terugkomen in het kader van de uitvoering van het loopbaanakkoord en dergelijke. De uitstroomresultaten zijn op dit moment te laag te noemen ondanks de inspanningen die worden geleverd zowel om de werkzoekenden zelf op te leiden en te begeleiden als om de werkgevers te bewerken. Hopelijk zal het loopbaanakkoord, zeker wat dat laatste punt betreft, ook een verschil maken. Ik denk dat de kwaliteit van de begeleiding vanuit de VDAB en de outplacementkantoren, hoger en intenser moet worden als we een beter resultaat willen bereiken dan vandaag. Vandaag schort daar duidelijk iets. Hopelijk zal het nieuwe loopbaanakkoord en het nieuwe beleid daar een antwoord op bieden, want het is echt wel nodig als we ook het draagvlak bij de 50-plussers die werken of werkzoekend zijn, voldoende sterk willen maken om er zelf in te blijven geloven dat men opnieuw aan de slag kan gaan, ook al is men de 50 jaar voorbij.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Minister, ik wil u danken voor het antwoord. Ik, en ik denk ook de andere commissieleden, zou heel graag hebben dat we hier een toelichting krijgen samen met de sociale partners over het loopbaanakkoord. Dat is zeker interessant. Er zouden zeker bijkomende vragen kunnen worden gesteld waarop we alleszins verduidelijking zouden kunnen krijgen.

Ik blijf hameren op de instroom. U zegt dat u twee argumenten hebt om dat niet te doen. Ten eerste zal op termijn iedereen aan activering beginnen, of men dat nu wil of niet. Dat klopt, maar we zitten nog maar op 37 tot 38 procent van de 50-plussers die werkzaam zijn. In Nederland en op andere plaatsen ligt dat 10 procent hoger. Ik volg de heer Bothuyne dat er qua activering zeker een tandje moet worden bijgestoken. U zegt nu zonder meer dat op termijn ook de oudere werklozen mee in dat pakket van activering zitten, maar dat vind ik dan toch wel een langere termijn.

Ten tweede hebt u vorige week in de plenaire vergadering nog het voorstel van de sociale partners aangehaald om een gedifferentieerde premie te geven als men mensen die al langer op de arbeidsmarkt zijn, tewerkstelt. Dat lijkt me op zich wel een goed initiatief, maar ik zou wel willen verwijzen naar wat ik ook al heb aangehaald bij de begrotingsbesprekingen toen het ging over de knelpuntvacatures. Ik vraag me af of het niet aangewezen is om een premie te geven aan wie een knelpuntvacature invult in plaats van aan iedereen die een knelpuntopleiding volgt. Toen hebt u gezegd dat dat niet mag van Europa, terwijl men nu wel een gedifferentieerde premie wil geven voor de 50-plussers. Dat mag dan wel. Ik blijf dat een beetje vreemd vinden. Waarom mag het voor het ene wel en voor het andere niet? Ik blijf erop hameren dat men daar bijkomend onderzoek over zou moeten voeren.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Beginnend bij de laatste opmerking: Europa laat premies toe aan werkgevers die 50-plussers aanwerven, maar Europa laat niet toe dat er premies worden gegeven om knelpuntvacatures in te vullen. Mevrouw Peeters, ik wil erop wijzen dat de 50+-premie niet wordt gegeven aan de 50-plusser, maar aan de werkgever. We moeten binnen het kader blijven dat Europa afbakt. Wat de sociale partners voorstellen, past in wat in Europa kan. Uw voorstel past daar niet in. Dat blijft zo, ik kan daar niets aan doen. Dat is de reglementering binnen Europa.

Ik heb duidelijk een verkeerde indruk gewekt. Ik heb helemaal niet gezegd dat we stilzitten wat betreft meer activering van de 50-plussers die al werkloos zijn, niet de nieuwe instroom dus. Ik heb gezegd dat de verplichting geldt voor de nieuwe instroom en dus op termijn iedereen verplicht is. Dat betekent dat op een bepaald moment degenen die nu al 55-plus zijn, op een bepaald moment uitstromen als ze al twee, drie of vier jaar werkloos zijn. Die komen ooit op de leeftijd van hun pensioen. Ik zeg niet dat we die gerust laten. Ik zeg dat we daarvoor specifiek extra instrumenten zullen inzetten, maar dan op basis van vrijwilligheid.

Dat is het verschil. We gaan hen activeren, we gaan hen proberen te bereiken, we gaan daar acties voor doen. Het enige wat we met de sociale partners hebben afgesproken, is dat de verplichting van activering er niet is. Dan hangt nog heel veel af van de sanctie.

We willen over het volgende onder meer spreken in de samenwerking RVA-VDAB. Wij kunnen wel transmissie doen, maar op federaal niveau zegt men: hen sanctioneren wij nog niet. De federale sanctionering is pas gepland vanaf 2016 voor de 58+-activering, waar wij nu al mee starten. Er moeten afspraken worden gemaakt dat men ook daar strenger zal zijn dan wat nu in het regeerakkoord staat.

Dat is de filosofie. Wij zetten instrumenten in voor 50-plussers, zeker als ze langer werkloos zijn. We hebben een zeer specifieke aanpak. De beste situatie is dat wie instroomt, snel weer uitstroomt. Die pakken we eerst aan. Daar zetten we extra op in, tot en met 58 jaar.

Mijnheer Bothuyne, ik ben het er helemaal mee eens dat het weinig blijft. Maar bij heel wat mensen is er nog altijd de wortel van het brugpensioen, die blijkbaar interessanter blijkt te zijn dan toch te blijven werken. Daar kan ik niets aan doen. Het kan contradictorisch zijn met het beleid dat wij voeren ten aanzien van activering. Als je langs de ene kant zegt dat mensen nog even kunnen wachten en dan op brugpensioen kunnen, en langs de andere zegt dat we mensen zo rap mogelijk willen activeren, dan maken mensen soms een keuze tussen die twee. Dan wachten ze vaak liever even en gaan dan op brugpensioen. Dat blijft een moeilijkheid waar ik met mijn federale collega over heb gesproken. Iedereen zit daar wel in het carcan van regeerakkoorden.

De heer Robrecht Bothuyne: Op dat vlak is federaal een stap vooruit gezet. Daar moeten we gebruik van maken om de mentaliteit voor een deel te wijzigen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de detectie van discriminatie bij de aanwerving van werknemers - 953 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Voorzitter, minister, geachte leden, dat er de komende jaren een grote uitstroom aan arbeidskrachten zal zijn, omdat de bevolking vergrijst, is zeker niet nieuw. Bedrijven en organisaties staan daarbij voor de enorme uitdaging voldoende geschikte arbeidskrachten te vinden. Alles wijst erop dat, mocht de economische groei zich opnieuw herstellen, mensen met de juiste competenties allicht niet lang werkloos zullen blijven. Voor kansengroepen is dat moeilijk: leeftijd, handicap, geslacht en herkomst spelen dikwijls een grote rol bij aanwervingen. Daarom stelt federaal minister van Gelijke Kansen Milquet in haar beleidsnota voor het anoniem solliciteren in te voeren. Dat zou volgens haar een oplossing kunnen bieden voor de grote discriminatie die er heerst ten opzichte van kansengroepen, en zeker ook voor allochtone personen, die mogelijk moeilijk aan bod komen.

De vrees is echter dat met deze anonieme sollicitatie totaal wordt voorbijgegaan aan de bedrijfseconomische realiteit. Werkgevers willen immers zo snel mogelijk weten over welke kennis, attitudes en instelling de sollicitant beschikt, zonder in ellenlange sollicitatieprocedures verzeild te geraken. Minister Milquet kan deze vorm van anoniem solliciteren niet opleggen aan de regio's. Wel dringt ze aan op overleg met de regio's en is ze vragende partij voor het samenroepen van een interministeriële conferentie.

Een alternatief idee werd gelanceerd door arbeidsmarktspecialist Jan Denys. Zijn voorstel is dat inspectiediensten proactief het personeelsbestand van bedrijven zouden screenen en daarbij de vergelijking zouden maken met andere vergelijkbare bedrijven, bijvoorbeeld

bedrijven uit dezelfde sector met een soortgelijke activiteit. Daarbij zou de inspectie bijvoorbeeld nader onderzoek kunnen verrichten bij bedrijven waar er een knipperlicht gaat branden. Als men bijvoorbeeld vaststelt dat een productiebedrijf actief is in een regio waar heel wat werkzoekende allochtonen wonen, maar geen enkele allochtoon in dienst heeft, kan het interessant zijn dat nader te gaan onderzoeken. Deze onderzoeksresultaten zouden ook eerst ter beschikking kunnen worden gesteld van die bedrijven, die zo van het probleem bewust kunnen worden gemaakt, om er dan iets aan te kunnen doen.

Op Vlaams niveau is het de afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie die, op basis van het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt van 8 mei 2002, de bevoegdheid heeft om eventuele discriminatie op de arbeidsmarkt te detecteren. Die inspectiedienst gebruikt bij de controle van privéarbeidsbemiddelaars vandaag al de gegevens met betrekking tot het profiel van naar bedrijven doorverwezen kandidaten. Deze screeningsmethodiek blijkt in praktijk dus ook haalbaar. Het zou daarbij ook relevant zijn om in kaart te brengen in welke mate de betrokken bedrijven sollicitaties hebben ontvangen van bijvoorbeeld allochtone of oudere personen. Ook de problematiek van de schijnsollicitaties moet men daarbij in het achterhoofd houden.

Minister, ontving u reeds een uitnodiging van minister Milquet voor een interministeriële conferentie? Beschikken bedrijven momenteel reeds over vergelijkende gegevens waarmee ze hun personeelsbestand qua diversiteit kunnen toetsen aan dat van vergelijkbare bedrijven? In welke mate gebruikt de Inspectie Werk en Sociale Economie vandaag al gegevens over de personeelsbestanden van bedrijven om eventuele discriminatie bij het in dienst nemen van werknemers te detecteren? Ziet u de mogelijkheid om dat in de toekomst uit te breiden? In welke mate heeft de VDAB momenteel een zicht op het aantal sollicitanten die zich aanbieden bij een bedrijf, en op hun profiel? Mag de VDAB, met het oog op de problematiek van schijnsollicitaties, bijvoorbeeld lijsten van doorgestuurde kandidaten doorgeven aan bedrijven, zodat die op hun beurt kunnen laten weten wie effectief is langsgekomen?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, enkele maanden geleden hebben we hier eens gediscussieerd over de Inspectie Werk en Sociale Economie. Ik had toen immers een antwoord op een schriftelijke vraag gekregen, waaruit was gebleken dat de verplichte controles door die inspectiedienst in het kader van regularisatiedossiërtjes de traditionele controles wat wegdrukten. Nu wordt een nieuwe opdracht gesuggereerd. Ik vraag me af in welke mate de inspectie daar ruimte voor heeft. Een bijkomende taak betekent immers ook extra mankracht en extra budgettaire middelen. Is er ondertussen opnieuw een evenwicht bereikt? Is die dienst versterkt of niet? Misschien kunt u daar niet onmiddellijk op antwoorden. Toch zou ik ter zake graag een appreciatie van u krijgen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, geachte leden, wat de eerste vraag betreft, ik heb helemaal nog geen uitnodiging gehad. Ik kan daar dus niet meer over zeggen.

Dan was er het idee van Jan Denys. Bedrijven beschikken momenteel niet over vergelijkende gegevens. Ik heb begrepen dat er een federale werkgroep bestaat, onder het voorzitterschap van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR), die momenteel een methodiek uitwerkt om, op een geaggregeerd niveau en met anonieme, objectieve gegevens, de gegevens over het aantal personen van allochtone herkomst tot en met de tweede generatie te kunnen ontsluiten. Die aanpak heeft de goedkeuring gekregen van de Privacycommissie. Een eerste proeftoets geeft aan dat die methodiek voldoende valide en betrouwbaar zou zijn qua gegevens. Dit is echter een federale werkgroep, dus ik heb daar nog niet alle gegevens over. Voor zover ik weet, is het op dit ogenblik nog lang niet het geval dat zij echt valide en betrouwbare gegevens hebben. Ze zoeken dat echter verder uit, heb ik begrepen.

Bovendien gaat het niet alleen om een technische vraag. Dit zal ook overleg vergen met de betrokken partijen. In de eerste plaats gaat het dan over de sectorale en sociale partners. Dat overleg is, naar ik heb begrepen, nog niet opgestart. Ik heb geen indicaties dat de sociale partners daar vragende partij voor zijn.

Ik wil er nogmaals op wijzen dat wij niet gemachtigd zijn om bedrijven op discriminatie te controleren. Mijnheer Van den Heuvel, dat is meteen een antwoord op uw vraag. Wel kan de Inspectie Werk en Sociale Economie controles doen bij uitzendkantoren, op basis van het decreet van 8 mei 2002. Uiteraard doen we dat wel. Mevrouw Fournier, de nieuwe opdracht die u ziet, kunnen en mogen we dus niet uitvoeren. Dat is federale materie. Dat is arbeidsrecht. Het is de federale overheid die controleert op discriminatie in bedrijven.

Wat doet de Vlaamse overheid met betrekking tot de uitzendkantoren? Wij werken met de lijsten van de uitzendkrachten en de kandidaat-uitzendkrachten. Meer specifiek wordt de weeklijst van de op dat moment in dienst zijnde uitzendkrachten opgevraagd en worden dossiers van werknemers met allochtoon klinkende namen verder onderzocht. Daarnaast wordt ook de inschrijvingslijst met kandidaat-uitzendkrachten van de voorbije maand opgevraagd. Ook daarbij worden bepaalde dossiers nader bekeken op mogelijke discriminerende elementen. Op basis daarvan kunnen er dan ook meer gerichte controles gebeuren bij uitzendkantoren. Dat is een praktijk die we zullen voortzetten, zoals we dat het voorbije jaar hebben gedaan. We bekijken of het eventueel nuttig en zinvol is om dat nog intenser te doen. Wat werd gesuggereerd, doet onze inspectie dus al als het gaat over uitzendkantoren.

Dan was er de vraag in welke mate de VDAB een zicht heeft op het aantal sollicitanten en op hun profiel. De VDAB kan natuurlijk alleen maar een zicht hebben op de kandidaten die deze dienst zelf doorstuurt om te solliciteren voor een vacature. Dat zal in de toekomst, gelet op de wet voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de Privacywet, ook niet zomaar veranderen.

Ten slotte was er de vraag of de VDAB lijsten van doorstuurde kandidaten mag doorgeven aan bedrijven. De VDAB kan en mag dat in principe niet. De dienst kan enkel, in het kader van de activering van werkzoekenden, bij de werkzoekende zelf nagaan waar en wanneer hij of zij heeft gesolliciteerd, en daar passende conclusies uit trekken.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Minister, ik dank u voor uw antwoord. U zegt dus dat de Inspectie Werk en Sociale Economie niet bevoegd is als bedrijven discrimineren bij het in dienst nemen.

Minister Philippe Muyters: Alleen als het gaat over uitzendkantoren.

Mevrouw Martine Fournier: Maar als het gaat over bedrijven, dan is ze niet bevoegd.

Minister Philippe Muyters: Dat is arbeidsrecht, en dat is federaal.

Mevrouw Martine Fournier: Ik dank u.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de arbeidsmigratie in Vlaanderen - 985 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Voorzitter, minister, collega's, arbeidsmigratie om knelpuntenberoepen weg te werken is een recept dat wij al een aantal jaren kennen. Er zijn

daarvoor ook beleidsinstrumenten voorhanden, en in uw beleidsnota en beleidsbrief hebt u in dat verband een aantal voorstellen opgenomen. De Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) had het daarover ook in een studie die vorige week is voorgesteld. Daarin staan “10 voorstellen voor een performantere arbeidsmarkt”. UNIZO wijst op het potentieel aan arbeidsmigratie, zeker voor laaggeschoolden en personen met technische vaardigheden.

Eveneens is er nu steeds meer sprake van circulaire migratie, waarbij migranten voor een duidelijke afgebakende periode of opdracht naar hier komen. Dit vraagt een andere aanpak op het vlak van het onthaal- en integratiebeleid. Ook de ons omringende landen gaan in het buitenland actief op zoek naar arbeidskrachten. Ik heb het al gehad over Duitsland, dat een programma heeft lopen om in Zuid-Europa arbeidskrachten te rekruteren. Dat zou een voorbeeld voor de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) en Vlaanderen kunnen zijn.

De Vlaamse overheid wil, in samenwerking met de VDAB, Vlaanderen als ontvangstregio op de kaart zetten. Vlaanderen streeft naar een proactieve detectie van de knelpuntberoepen. Het VLAMT – het Vlaams ArbeidsMarktonderzoek van de Toekomst – is een project gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds. Het loopt van 1 september 2010 tot en met 29 februari 2012. Zo wil men een manier vinden om met competentieprognoses te werken. Ook in uw beleidsbrief stelt u dat de VDAB verder werk moet maken van zijn actieplan inzake internationale mobiliteit: “Vanaf december 2011 moet dit plan voldoende operationeel zijn om internationale bemiddeling mee in te zetten als antwoord op de arbeidsmarktkrapte.” Ik ga ervan uit dat wij op het terrein daarvan nu concrete resultaten zullen zien. Concreet gaat het om online dienstverlening, het aantrekken van buitenlandse studenten en het aanmoedigen van bilaterale overeenkomsten.

De VDAB introduceerde op het vlak van online dienstverlening een nieuwe zelfbedienings-tool waarmee het vacaturetraject wordt geautomatiseerd. De werkgever krijgt zeggenschap over zijn ingegeven vacature en kan die aanpassen aan de hand van het automatisch gegenereerde advies van de VDAB. Deze tool kreeg de naam MasterVac, wat staat voor Masterdatabank Vacatures. Hij toont de werkgever het aantal kandidaten dat zijn vacature ‘matcht’. Ook in het akkoord over de zesde staatshervorming is een passage over economische migratie opgenomen. Het betreft de overheveling van de regelgevende bevoegdheid voor arbeidskaarten A en B en de beroepskaart voor zelfstandigen.

Ik heb een hele resem vragen voor u. Een: het actieplan internationale mobiliteit van de VDAB moet vanaf december 2011 voldoende operationeel zijn om de internationale bemiddeling te kunnen inzetten en de arbeidsmarktkrapte te kunnen bestrijden. Hoe ver staat het daarmee? Is de VDAB erin geslaagd om alles operationeel te maken? Zijn er knelpunten? Twee: op welke manier bereikt Vlaanderen buitenlandse studenten en/of arbeidskrachten? Hoe maken we hen warm om hier te komen werken en solliciteren? Hoe maken wij studenten warm om te blijven? Is er een specifieke strategie gericht op de groeiende groep van Zuid-Europese werkzoekenden? Bijna wekelijks verschijnen er statistieken over de vele werkzoekenden in Italië, Spanje, Portugal en Griekenland. Dat is een zeer grote, goed geschoolde arbeidsreserve die ook een grote migratiebereidheid vertoont.

Drie: in welke mate wordt de tool MasterVac door de werkgevers gebruikt? Kunt u duiding geven over de mogelijkheden van deze tool? Hoe zal MasterVac evolueren? Voor welke dienstverlening of uitbreiding van de huidige dienstverlening kan hij worden aangewend? Vier: met welke landen hebben wij momenteel bilaterale samenwerkingsovereenkomsten inzake arbeidsmigratie afgesloten? Wilt u die uitbreiden? Welke prioriteiten heeft Vlaanderen bij onderhandelingen over samenwerkingsovereenkomsten?

Vijf: het VLAMT is bijna klaar – of is al klaar – met zijn arbeidsmarktonderzoek over knelpuntberoepen. Zijn er reeds tussentijdse resultaten bekend, en hoe wilt u daaraan gevolg geven? Zes: er is meer en meer sprake van circulaire, kortdurende migratie. Dit verandert de

aanpak op het vlak van onthaal en integratie. Dat is ook een aanbeveling in de studie van UNIZO. Op welke manier zal Vlaanderen dit soort arbeidsmigratie aanpakken?

Zeven: veel van onze knelpuntberoepen zijn geschikt voor laaggeschoolden. Kunnen wij buitenlanders specifiek daarvoor benaderen? Kan het instrument van elders verworven competenties (EVC's) hierbij helpen? Acht: hoe zult u invulling geven aan de regelgevende bevoegdheid voor de arbeidskaarten A en B en de beroepskaart voor de zelfstandigen, wanneer die naar het Vlaamse niveau worden overgeheveld? Ongetwijfeld wordt dat aspect opgenomen in de technische fiches die er deze maand moeten komen.

Negen: recent heeft Voka West-Vlaanderen, met medewerking van de VDAB, het initiatief genomen voor een nieuwe website: www.vouseteslesbienvenus.eu. Dat lijkt me een goed initiatief, maar het lijkt me wat eigenaardig dat dat enkel wordt ingezet om de vacatures in te vullen in Zuid-West-Vlaanderen. Is het niet aangewezen om dergelijke platformen voor geheel Vlaanderen uit te bouwen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, collega's, ik probeer de essentie van uw vragen te beantwoorden. Er zijn vijf topics in het actieplan over internationale mobiliteit van de VDAB opgenomen. Er is de mogelijkheid van een automatische vertaling van de VDAB-website, zodat informatie maar vooral vacatures verstaanbaar worden in de 25 officiële Europese talen. De VDAB wil bovendien via de website www.workinlanders.be een volwaardig platform aanbieden waar Vlaamse werkgevers en Europese werkzoekenden elkaar kunnen vinden. Dat is ook een begin van antwoord op uw laatste vraag, maar ik kom er nog op terug.

De VDAB streeft ook naar de ontwikkeling van een virtueel kenniscentrum over Europese arbeidsmobiliteit, dat in de eerste plaats ondersteuning moet bieden aan de VDAB-consulent bij een internationale bemiddeling en het beantwoorden van vragen van buitenlandse werkzoekenden. Een derde punt: op het niveau van de Europese Commissie wordt gewerkt aan de uitbouw van European Employment Services (EURES), het Europees portaal voor beroepsmobiliteit. Het is een instrument om internationale matching mogelijk te maken via uitwisseling van gegevens tussen de verschillende public employment services met onze vacature- en kandidatendatabanken. De VDAB zorgt voor de verspreiding van Vlaamse vacatures via het EURES-netwerk. Daarnaast wordt – u zei het zelf –, vanaf maart 2012, in de mogelijkheid voorzien om via MasterVac assistentie te verkrijgen bij interregionale en internationale bemiddeling.

Om de integratie van EURES in de reguliere vacaturewerking te realiseren, worden de EURES-consulenten vanaf maart 2012 ingeschakeld in de bestaande teamwerking van de VDAB waar ze een rol kunnen spelen in de bemiddeling van vacatures.

Voor buitenlandse studenten worden aan de verschillende universiteiten informatiesessies gegeven over werken in België. Op die themasessies krijgen de studenten inzicht in de noden van de Vlaamse arbeidsmarkt en de te ondernemen stappen om in Vlaanderen aan de slag te gaan. Buitenlandse arbeidskrachten worden op verschillende manieren bereikt. Dat gaat over publicatie van Vlaamse vacatures en vooral knelpuntvacatures op EURES-portaal of direct via de openbare arbeidsbemiddelingsdienst van het zendland. Er is dus samenwerking tussen de verschillende Public Employment Services (PES).

Daarnaast neemt de VDAB deel aan jobbeurzen in landen met een ruimer arbeidsaanbod, dat aansluit bij onze noden. Hierbij wordt in het bijzonder gekeken naar een aantal Oost- en Zuid-Europese landen.

Master Vacatures is eind 2009 in productie gesteld. Het gemiddeld aantal actieve logins van Master Vacatures in 2010 en 2011 bedroeg voor bedrijven zo'n 20.000, voor uitzendkantoren ongeveer 1645.

De zelfbedieningstool is er ter ondersteuning van het gediversifieerd dienstverleningsmodel waarbij de werkgever kan opteren voor verschillende dienstverleningen. Dat gaat van vacatureverbetering, meer ondersteuning online, tips voor kwaliteitsverbetering, tot contact met de VDAB-consulent indien dat nodig blijkt. Het is een heel flexibel instrument, dat de werkgever toelaat zelf op zoek te gaan naar geschikte profielen, de vacatures te matchen met een databank van curricula vitae en zelf contact op te nemen met de werkzoekenden of advies te vragen bij de VDAB-consulent. Via knipperlichten worden vacatures ook voortdurend gemonitord.

U vroeg ook naar de samenwerkingsovereenkomsten met andere landen rond arbeidsmigratie. Er bestaan nog akkoorden uit de jaren 60 en 70 met Noord-Afrika, Turkije en ex-Joegoslavië. Die bieden echter niet echt een antwoord op de huidige noden. We zijn daarnaast ook samenwerkingsakkoorden aan het opzetten tussen de verschillende PES en regeringen. Zo is er een samenwerking tussen de VDAB en Pôle Emploi in Noord-Frankrijk, die Franse kandidaten screent voor Vlaamse knelpuntvacatures. Daarnaast is er een samenwerking rond de vervulling van knelpuntvacatures opgenomen in de bilaterale samenwerkingsprogramma's die lopen van 2012 tot 2015 tussen de Vlaamse, Poolse en Letse regeringen. In die nieuwe samenwerkingsakkoorden wordt het element van knelpuntvacatures dus ingeschreven.

Er was ook een vraag tot samenwerking vanuit Griekenland en Portugal. We bekijken met de beide partijen welke de mogelijke pistes zijn om de matching tussen de Vlaamse knelpuntvacatures en het Zuid-Europese aanbod te realiseren.

Het project VLAMT heeft tot doel na te gaan op welke manier we een voorspellend arbeidsmarktonderzoek kunnen uitwerken. Daartoe werden studiebezoeken aan Europese koplopers op dat vlak uitgevoerd. Het concept dat daaruit naar voren is gekomen, wordt momenteel uitgetest in een beperkte piloottoepassing op de voedingnijverheid. Het volstaat niet om na te gaan wat er elders bestaat, je moet dat ook praktisch toetsen. Dat gebeurt nu op vlak van voeding. Op basis daarvan worden beleidsaanbevelingen voor een structurele inbedding van zo'n systeem in Vlaanderen verwacht tegen eind april 2012. Ik pin mij echter niet vast op die data.

De arbeidskaarten B, uitgereikt in het kader van arbeidsmigratie, worden toegekend voor één jaar, met de mogelijkheid tot jaarlijkse verlenging. Aangezien die arbeidskaarten B gelinkt zijn aan een betrekking, is er bij het beëindigen van de betrekking per definitie sprake van tijdelijke migratie. Dat systeem van arbeidskaarten is dus gelinkt aan een job. Het kan ook voor een kortere termijn. In principe is het voor een jaar, maar indien de betrekking vervalt, vervalt ook de arbeidskaart.

Aangezien onze federale verblijfsregelgeving bepaalt dat je na drie jaar tijdelijk verblijfsrecht recht hebt op een onbeperkt verblijfsrecht en je in dat geval vrijgesteld bent van de verplichting van een arbeidskaart B, is het onmogelijk om een volledig zicht te hebben op hoeveel arbeidsmigranten hier blijven of teruggaan. Zij hebben dat automatisch niet meer nodig.

Zoals u weet, behoren arbeidsmigranten ook nu niet tot de verplichte doelgroep van het inburgeringsbeleid. Specifiek onthaal van tijdelijke arbeidsmigranten zal, naast het beleid dat Vlaanderen voert, ook meer een taak zijn van de werkgever die de werknemer naar hier haalt.

EVC kan inderdaad een nuttig instrument zijn in het kader van arbeidsmigratie, vooral om na te gaan over welke competenties iemand beschikt, zeker indien hij niet direct diploma's of recente bewijzen kan voorleggen. Samen met minister Smet, bevoegd voor het onderwijs, werk ik een geïntegreerd EVC-beleid uit, zodat competenties in kaart kunnen worden gebracht en valideren meer een evidentie wordt.

Mijnheer Bothuyne, voor een 70-tal beroepen bestaat ook het ervaringsbewijs, waarbij iemand zijn competenties in kader van een bepaald beroep, na het afleggen van een praktijkproef, kan verkrijgen.

Ook na de staatshervorming en de elementen die we dan, buiten arbeidskaart B, zouden krijgen, blijven de basisprincipes die we nu hanteren van kracht. Ten eerste zal het, zoals ook nu reeds het geval is voor wat betreft de migratie van buiten de EU, gaan om een vorm van gecontroleerde en vraaggestuurde arbeidsmigratie, waarbij vertrokken wordt vanuit een in te vullen vacature.

Ten tweede blijft ook het bestaande EU-principe van communautaire preferentie een uitgangspunt. Eerst moeten we kijken naar potentiële kandidaten op de Vlaamse arbeidsmarkt, vervolgens moeten we over de grenzen van ons gewest kijken in het kader van interregionale mobiliteit tussen de gewesten, en indien dit ook geen oplossing biedt, moeten we kijken op internationaal niveau, eerst binnen de EU en vervolgens buiten de EU. Dat is het basisprincipe. Ik ga ervan uit dat de Vlaamse Regering daar ook na de verdere staatshervorming achter zal blijven staan.

Ik gaf in het antwoord op de eerste vraag al aan dat er een website is: www.workinlanders.be, www.travaillerenflandre.be en www.arbeiteninflandern.be. Op dit moment geeft die website een globaal overzicht over wonen en werken in Vlaanderen, met doorverwijzing naar partnersites bij de vacatures. Het antwoord op uw vraag of het niet beter zou zijn een algemene vorm te hebben is: ja, die algemene vorm bestaat al.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Minister, ik dank u voor het beknopte, maar toch volledige antwoord.

Het is goed dat er heel wat op het terrein gebeurt, onder andere het vertalen van de vacatures in 23 talen. Wat mij betreft zijn dat er zeker genoeg. De vraag is of de kwaliteit van de vertaling gewaarborgd blijft wanneer het Google-programma wordt gebruikt. Dat moeten we zeker bewaken.

Hoe worden de website en andere initiatieven dan concreet bekendgemaakt? Als www.workinlanders.be dé website is wat de VDAB betreft, wordt daar dan een promotiecampagne voor gevoerd? Het is relatief eenvoudig een website te maken, maar dat volstaat niet om die tot een succes te maken. Je moet de mensen daar naartoe leiden.

De Noord-Franse, de Poolse en de Letse bilaterale akkoorden zijn tot stand gekomen op initiatief van Vlaanderen. De Griekse en Portugese interesse is van daaruit gegroeid, begrijp ik uit uw antwoord. Het verbaast me dat men daar zelf proactief contact zoekt met Vlaanderen. De vrees bestaat immers dat er een braindrain zou plaatsvinden door de grote werkloosheid. We kunnen alleen gebruik maken van hun aanbod en op die manier effectief tot een akkoord komen. De vraag blijft dat er gebeurt met Spanje en Italië. Zullen we daar zelf contact mee opnemen en zelf tot een samenwerkingsakkoord proberen te komen?

Bij kortdurende migratie is het onthaalbeleid een belangrijke taak van de werkgever. Het is belangrijk de werkgevers met knelpuntberoepen erop te wijzen dat dit hun taak is en hen daarin te begeleiden. De VDAB en de overheid moeten de werkgevers daarin bijstaan.

Minister Philippe Muyters: Wat de website www.travaillerenflandre.be, www.workinlanders.be en andere betreft, is de samenwerking met de andere Public Employment Services een belangrijk aspect. De verwijzing op die website naar de zaken die voor Vlaanderen gelden, is belangrijk. Ik ga er ook van uit dat die websites worden gepromoot op die beurzen. Dat zijn elementen van promotie. Als men werk zoekt, kan men dat het best doen via het werkgelegenheidskantoor ter plaatse.

U hebt het ook over Polen en Letland. Als minister van Sport heb ik na het voorzitterschap voor Sport in Europa tijdens het Pools voorzitterschap mijn Duitstalige collega vervangen in Polen. Ik weet dat daar een bestaand samenwerkingsakkoord is vernieuwd. Ik denk dat dat ook het geval is voor Letland. Het zijn de bestaande akkoorden die worden vernieuwd. Daarin wordt specifiek aandacht besteed aan de knelpuntberoepen.

Wat Spanje en Italië betreft, zijn er vandaag nog geen stappen gezet, behalve dan wat er gebeurt binnen Europa met de EURES-databank en de samenwerking tussen de PES. Doorgaans betreft het niet alleen samenwerkingsovereenkomsten over werk: werk is een onderdeel van een groter samenwerkingsakkoord. Dat is in elk geval zo voor Polen. De vraag van Griekenland en Portugal betreft wel specifiek werk. Ik zal nagaan of dat ook voor Spanje en Italië nuttig en zinvol is.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: De website www.vouseteslesbienvenus.eu is een initiatief van UNIZO en Voka waar ook de VDAB aan meewerkt. Gaat het om een financiële samenwerking tussen UNIZO en de VDAB?

Minister Philippe Muyters: De VDAB werkt aan veel zaken mee, ook op het vlak van kennis en ondersteuning zonder dat het daarom om een geldtransfer gaat. U kunt daar misschien een schriftelijke vraag over indienen.

Mevrouw Martine Fournier: Het gaat om een website waar de bedrijven in onze regio enorm naar uitkijken en die midden februari wordt gelanceerd. Het is belangrijk op te volgen wat daarvan het resultaat is voor vacatures voor de bedrijven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■